

Ronald Reagan Presidential Library
Digital Library Collections

This is a PDF of a folder from our textual collections.

Collection: Matlock, Jack: Files
Folder Title: AMB-WP-PCC (Ambassador Matlock-
Warsaw Pact-Political Consultative Committee)
Meeting 1983 (1)
Box: 1

To see more digitized collections visit:

<https://reaganlibrary.gov/archives/digital-library>

To see all Ronald Reagan Presidential Library inventories visit:

<https://reaganlibrary.gov/document-collection>

Contact a reference archivist at: reagan.library@nara.gov

Citation Guidelines: <https://reaganlibrary.gov/citing>

National Archives Catalogue: <https://catalog.archives.gov/>

WITHDRAWAL SHEET

Ronald Reagan Library

Collection Name MATLOCK, JACK: FILES

Withdrawer

JET 3/18/2005

File Folder AMB-WP-PCC MEETING 1983 (1/2)

FOIA

F06-114/1

Box Number 1

YARHI-MILO

13

ID	Doc Type	Document Description	No of Pages	Doc Date	Restrictions
5719		NOT USED			
5720		NOT USED			
5712	REPORT	REPORT ON WARSAW PACT'S 25TH ANNIVERSARY SUMMIT MEETING [1-3] R 11/27/2007 NLRRF06-114/1	3	5/28/1980	B1
5713	REPORT	RE WARSAW PACT PROPOSAL [4-10] R 11/27/2007 NLRRF06-114/1	7	ND	B1
5716	ARTICLE	ARTICLE IN CZECHOSLOVAK LANGUAGE [11-12] R 11/27/2007 NLRRF06-114/1	2	1/4/1983	B1
5717	ARTICLE	ARTICLE IN CZECHOSLOVAK LANGUAGE [13-15] R 11/27/2007 NLRRF06-114/1	3	1/5/1983	B1

Freedom of Information Act - [5 U.S.C. 552(b)]

B-1 National security classified information [(b)(1) of the FOIA]

B-2 Release would disclose internal personnel rules and practices of an agency [(b)(2) of the FOIA]

B-3 Release would violate a Federal statute [(b)(3) of the FOIA]

B-4 Release would disclose trade secrets or confidential or financial information [(b)(4) of the FOIA]

B-6 Release would constitute a clearly unwarranted invasion of personal privacy [(b)(6) of the FOIA]

B-7 Release would disclose information compiled for law enforcement purposes [(b)(7) of the FOIA]

B-8 Release would disclose information concerning the regulation of financial institutions [(b)(8) of the FOIA]

B-9 Release would disclose geological or geophysical information concerning wells [(b)(9) of the FOIA]

C. Closed in accordance with restrictions contained in donor's deed of gift.

WITHDRAWAL SHEET

Ronald Reagan Library

Collection Name MATLOCK, JACK: FILES

Withdrawer

JET 3/18/2005

File Folder AMB-WP-PCC MEETING 1983 (1/2)

FOIA

F06-114/1

Box Number 1

YARHI-MILO

13

ID	Doc Type	Document Description	No of Pages	Doc Date	Restrictions
5714	TELEGRAM	TELEGRAM WARSAW PACT PCC MEETING COMMUNIQUE [16-19] R 11/27/2007 NLRRF06-114/1	4	1/5/1983	B1
5715	TELEGRAM	TELEGRAM WARSAW PACT PCC MEETING COMMUNIQUE [20-22] R 11/27/2007 NLRRF06-114/1	3	1/5/1983	B1
5718	ARTICLE	ARTICLE IN CZECHOSLOVAK LANGUAGE [49-76] R 11/27/2007 NLRRF06-114/1	28	1/6/1983	B1

Freedom of Information Act - [5 U.S.C. 552(b)]

B-1 National security classified information [(b)(1) of the FOIA]

B-2 Release would disclose internal personnel rules and practices of an agency [(b)(2) of the FOIA]

B-3 Release would violate a Federal statute [(b)(3) of the FOIA]

B-4 Release would disclose trade secrets or confidential or financial information [(b)(4) of the FOIA]

B-6 Release would constitute a clearly unwarranted invasion of personal privacy [(b)(6) of the FOIA]

B-7 Release would disclose information compiled for law enforcement purposes [(b)(7) of the FOIA]

B-8 Release would disclose information concerning the regulation of financial institutions [(b)(8) of the FOIA]

B-9 Release would disclose geological or geophysical information concerning wells [(b)(9) of the FOIA]

C. Closed in accordance with restrictions contained in donor's deed of gift.

CONFIDENTIAL (entire text)

WW ✓

LN _____

KB ✓

Sec. _____

DiC (if checked)

CHARBY
DEF 18 4-20-80
PC
M J

BUREAU OF
INTELLIGENCE
AND RESEARCH

THE WARSAW PACT'S 25TH ANNIVERSARY SUMMIT MEETING

Summary and Introduction

Moscow probably regards the May 14-15 anniversary session of the Warsaw Pact's Political Consultative Committee (PCC) 1 as a success. The PCC "unanimously" adopted a declaration that endorsed non-contentious major Soviet foreign policy objectives, stressed the Pact's abiding interest in detente, and underscored its willingness to negotiate with the West on a broad range of disarmament measures.

Predictably, Moscow used the session in Warsaw to appeal to West European interest in detente at a time when Soviet relations with the US are at a low ebb. However, the declaration's various formulations also suggest that Moscow used the moment to placate some of its Pact allies who have been anxious about the impact of Afghanistan on their own national interests in preserving detente with the West.

The summit also resulted in one grandiose proposal not featured in either the declaration or the communique. In a separate "statement", PCC "participants" called for a "top level" conference in "the nearest future" of leaders of countries in all regions of the world "to remove hotbeds of international tensions and to prevent war, with particular attention to preserving peace on the

1 The PCC consists of party chiefs, prime ministers, and foreign ministers of Pact states. Defense ministers also attended the anniversary session (since the formation of their own committee in 1969, they normally have not participated in the PCC). Soviet Defense Minister Ustinov, apparently ill, did not attend the session; he was represented by First Deputy Defense Minister Ogarkov.

CONFIDENTIAL

DECLASSIFIED

RDS-4 5/28/00 (multiple sources)

NLRR FOI 7-14/1 #5712

Report No. 1385
May 28, 1980

BY CJ NARA DATE 11/27/07

European continent". Its separate issuance may have been designed to achieve maximum propoganda effect and encourage additional forums dealing with security issues (although the idea may just as well have been a last-minute initiative).

The lengthy declaration--which Poland was delegated to transmit to the United Nations and to CSCE signatory states--ran the gamut of familiar Pact disarmament initiatives, denials of aspirations for military superiority over the West, and the well-worn proposal that both NATO and the Warsaw Pact be dissolved (but with a new twist that neither expand its activities to other regions of the world).

- On European security issues, the declaration emphasized the Pact proposal for a Conference on Military Detente and Disarmament in Europe (CMD), stood pat on theater nuclear forces (TNF) negotiations, and termed "absolutely impermissible" any further procrastination in MBFR talks. It included one new item--a proposal that no state increase its military forces in the area defined by the CSCE Final Act.
- In the strategic context, the declaration called for the ratification of SALT II; the resumption of negotiations, inter alia, on a complete nuclear test ban; and the initiation of talks on other agreements, such as the one ending the production of nuclear weapons, reducing their stockpiles, and eventually eliminating them.
- In listing disarmament measures, the declaration proposed an examination, possibly within the UN framework, of a limitation and reduction of military activities in the Atlantic, Indian, and Pacific Oceans and the Mediterranean Sea or Persian Gulf to assure unimpeded use of major sea lanes. This proposal appears to be the latest elaboration of Soviet hints to the West of willingness to negotiate to protect the security of oil routes.

The declaration also called for a "political settlement" of the Afghanistan situation, but again conditioned Soviet troop withdrawal to an end to outside interference. It also criticized the US attempt to rescue the hostages in Iran as a "military subversive" operation. Conspicuously, the declaration made no mention of the People's Republic of China and issued only a generalized plea for the Pact to maintain its defense preparedness at the proper level--in apparent deference to Romania.

~~CONFIDENTIAL~~

- iii -

According to the communique, the Pact Foreign Ministers Committee will follow up on preparations for the CSCE review conference in Madrid in November and on the holding of a CMD.

* * * * *

~~CONFIDENTIAL~~

DECLASSIFIED

NLRR F06-714/3 45713

BY CJ NARA DATE 11/27/07The Pact Proposal for a World Summit

Polish party chief Gierak had hinted at a "surprise" on the eve of the Pact's anniversary. The separate PCC statement proposing a summit conference of world leaders was the only novelty to stem from the Warsaw meeting.

While made interesting by virtue of its omission from the PCC declaration, the proposal appears to be merely an enlargement of the PCC's 1978 suggestion for a conference of the five nuclear powers--intended to negotiate the elimination of nuclear weapons. It seems to have been designed as an attention-getter (on the heels of the meeting of NATO defense and foreign ministers and on the eve of the Giscard-Brezhnev meeting) rather than as a subject for serious consideration.

Thrust of Declaration on Detente, European Security Issues

The declaration's focus on detente and European security issues lines up the Pact with Moscow's drive to rehabilitate its detente image prior to Madrid. It also reinforces Moscow's current effort to equate detente with West European interests while its relations with the US languish. In accusing the US of "acting contrary to international trust and detente", the declaration alleged that the US:

- had "brought to a standstill many important aspects of limitations of the arms race";
- was behind NATO's "particularly dangerous" decision to deploy new American medium-range missiles in Western Europe which "will inevitably affect the political climate and the vital interests of the continent";
- "scrapped political, trade, and economic agreements and treaties" and brought "unprecedented pressure on the Olympic movement".

That Moscow was using the Pact assemblage to play up Western Europe's fears as well as interests was most explicit in passages which stressed that:

- "There is no and can be no sensible alternative to the policy of detente";
- "European nations have convinced themselves from their own experience how deeply detente accords with their true interests";

CONFIDENTIAL

- 2 -

--"the European peoples have a vital stake in the earliest opening and successful holding of negotiations on medium-range nuclear missiles...."

The declaration acknowledges that TNF negotiations are "possible", but only on condition that NATO "cancel its decision on the production and deployment in Western Europe of new types of American nuclear missiles, or at least, to halt its implementation". The language used here did not--as have Soviet replies to American proposals for talks--specify that implementation of the decision be "officially" postponed, perhaps in order to hint that a de facto postponement might suffice. Nor did the declaration threaten counterdeployment by the Pact, although it implied rather vaguely that this was possible.

Pact Cautious on CSCE, Outlines Approach to CMD

The PCC declaration treated CSCE in a more conciliatory fashion than had previous Pact statements, which tended to be defensive and highly admonitory in countering Western criticisms of the East's record of compliance with the Final Act. To be sure, the declaration noted "resumed attempts" at "interference" on this score, but it also stressed that "all" CSCE states have the responsibility to ensure success at Madrid, and suggested that the Madrid meeting might be held at the foreign ministers' level. The closest the Pact declaration came to admitting the possibility that Madrid may not be productive was in the statement noting that "there are opportunities for completing the Madrid meeting...and for the development of cooperation in all fields,... but this calls for will power".

In outlining the Pact's approach to a CMD, with Warsaw as its venue, the declaration suggested that confidence-building measures (CBMs) be combined with "political and treaty-based steps" aimed at lessening the danger of war, e.g.,

- an agreement among CSCE states prohibiting the first-use of nuclear and conventional weapons against one another; and
- a declaration on the observance of the principle of the non-use of force or the threat of force and the undertaking of special measures guaranteeing the security of non-nuclear states in Europe, irrespective of their alignment or non-alignment.

CONFIDENTIAL

8

~~CONFIDENTIAL~~

- 3 -

These particular measures are essentially carryovers from the 1978 and earlier PCC declarations (see annex for a summary of PCC documents) and reflect the Soviets' persistent efforts to undermine NATO's nuclear strategy. The latter of the two, however, contains some new nuances, i.e., it is directed at non-nuclear states of Europe (previously it was not geographically limited) and specifically disregards their political alignment, apparently also calculated to whet West European interests. The measures are, however, intended more for propaganda than for serious negotiation.

Moscow no doubt realizes that the success of the Pact's proposal for a CMD hinges on a relatively non-contentious Madrid meeting. The importance Moscow has ascribed to this proposal since it was first put forward by the Pact's foreign ministers in Budapest in 1979 is attested to by Soviet willingness to tough it out on Afghanistan.

The declaration did not reiterate the Pact's CBM agenda, last set forth in the Foreign Ministers' Committee communique of December 6, 1979.^{2/}

The PCC did add a new item, however. It proposed that no state, or group of states, within the CSCE area increase the size of its armed forces. This appears to be a move by the Pact to use in a broader area one of the proposals put forward by the East in the MBFR context. This, and possibly other CBMs, will probably be fleshed out by the Pact Foreign Ministers Committee prior to Madrid. In any event, the declaration again stressed that CBMs should constitute the agenda for the first stage of a CMD, a point on which the Pact presumably will seek agreement at Madrid.

^{2/} The Pact's CBM agenda consists of:

- changing the threshold of the present CSCE provisions for notification of large exercises from 25,000 men to 20,000 and lengthening the notice from three weeks to a month;
- extending the notification procedure to military movements;
- covering air and naval exercises; and
- putting a ceiling of 40,000-50,000 men on exercises.

~~CONFIDENTIAL~~

~~CONFIDENTIAL~~

- 4 -

Another Twist to Past Proposals for Dissolving NATO and the Warsaw Pact

The PCC declaration reiterated the longstanding Pact proposal that both NATO and the Warsaw Pact be dissolved (the proposal is actually embodied in the 1955 Warsaw Pact Treaty). Interestingly, however, it appeared to add a new twist to language previously served up at PCC gatherings in 1966, 1969, 1976, and 1978. In reaffirming that the Pact's policy from inception has been "not to expand both alliances", this declaration also specifies "not to expand their activity to new regions". The phrase clearly relates to Moscow's attempt to forestall NATO involvement in the Persian Gulf and elsewhere (Soviet Army General Yepishev recently sought to depict NATO as having global pretensions), but also may reflect opposition by various Pact members to expanding the purview of the Pact itself.

The Poles and the Romanians, in particular, have openly interpreted their responsibilities under the Warsaw Pact Treaty as strictly confined to Europe. Recent statements and articles by top Soviet political and military officials have implied a broadening of Pact responsibilities "beyond the confines of Europe", but such statements have carefully avoided an explicit expansion of military obligations.

The other add-ons to the basic Pact proposal are the suggestions that the military organizations of both alliances be disbanded (1966), that both alliances "suspend" Articles 9 and 10 of their respective treaties on accession of new members (1976), and that as a first step in the disbandment of their military organizations, both sides reduce their military activities (1978).

Renewal of these suggestions also suggests that they may have been calculated to hinder Western plans to bring Spain into NATO.

The declaration reaffirmed that "as long as the NATO bloc exists, desires to gain military superiority, and continues to build up its military potential", the Warsaw Pact countries "will take all necessary steps to maintain their defense potential at the proper level". This generalized formulation reflects a substantial retrenchment from a statement that Moscow attempted to foist upon the PCC in 1978 calling for the

~~CONFIDENTIAL~~

8

~~CONFIDENTIAL~~

- 5 -

"preservation and strengthening of the defense potential of the Joint Armed Forces of the Warsaw Pact". Romania's Ceausescu balked, and it was omitted from the 1978 declaration. In post-1978 summit statements, other Pact countries endorsed the theme, but Ceausescu in public addresses underscored Romania's right to interpret its own defense needs and obligations under the Warsaw Pact Treaty.

Pact Calls for Talks on Strategic and Regional Issues

The PCC declaration urged the ratification of SALT II--but without ascribing to it the "tremendous importance" it did at the last PCC session in 1978--and called for the immediate resumption of talks that had been suspended or broken off, i.e., on:

- the general and complete prohibition of nuclear weapon tests;
- the prohibition of radiological weapons, prohibition of chemical weapons, and destruction of their stock-piles; and
- the non-use of nuclear weapons against non-nuclear states that do not possess them on their territory, and on the non-deployment of nuclear weapons in territories of states that do not have them at present.

It then proposed the initiation of talks on:

- a world treaty on the non-use of force;
- a ban on the development of new types and new systems of weapons of mass destruction; and
- a cut in military budgets, "above all of the major powers".

The declaration endorsed the upcoming (1981) UN conference on the Indian Ocean and also suggested that the UN might study the idea of limitations and reductions on military activities in other oceans and seas including the Persian Gulf. This would appear to reflect Moscow's attempt to exploit the Iran crisis by giving substance and form to recent Soviet allusions to negotiations on promoting stability in the region and ensuring access to oil and sea lanes of communication.

~~CONFIDENTIAL~~

CONFIDENTIAL

- 6 -

The declaration rounded out its disarmament pitch with other measures which have also been standard Soviet fare for years, e.g., the dismantling of foreign military bases in, and the withdrawal of troops from, foreign territories, and the creation of nuclear-free zones in various areas of the world, including Europe.

Treatment of Third World Issues Mostly Perfunctory

Except for the call for a "political settlement" of the Afghanistan situation--which probably was intended as much as a palliative for the West as for some of Moscow's allies--and criticism of the US rescue attempt in Iran, the declaration broke no new ground on Third World issues. It stressed the Pact's "vanguard" role in the struggle for peace and detente, its "consistent support of the national-liberation" forces, and its struggle against the "imperialist policy of aggression and hegemonism"--the only veiled reference to the PRC.

The declaration routinely welcomed the independence of Zimbabwe, expressed solidarity with the people of Namibia and with those of South Africa against apartheid, and in generalized terms urged states to avoid exacerbating tensions in the Near East, Southeast Asia, and South Africa and to contribute to the normalization of situations there.

It again called for a comprehensive political settlement of the Middle East with the direct participation of all interested sides, including the Palestine Liberation Organization. There was no direct condemnation of the Camp David accords--an omission that enabled Romania to endorse the declaration.

Pact Anniversary "Unity" Likely To Be Shortlived

Extensive, but low-key Soviet consultations throughout Eastern Europe on both the political and the military level preceded the "show of unity" on the Pact's anniversary. The Warsaw session occasioned no parades or excessive ballyhoo, and the military side was definitely played down. (Warsaw Pact Commander in Chief Kulikov, who traveled extensively throughout the area this spring, may have had to compromise on that score in view of the reported Polish protest over the plan to parade East German troops in Warsaw.)

CONFIDENTIAL

10

~~CONFIDENTIAL~~

- 7 -

On the substantive side, Moscow reportedly tried for strong language on Afghanistan and China but in the end had to avoid contentious formulations so as to ensure a demonstration of Pact solidarity. As a result, in sharp contrast with the previous two summits, it obtained endorsement on major foreign policy issues. The armistice is not likely to last long, however. Moscow can be expected to renew as soon as feasible its perennial pressures for increased defense spending, improved "coordination" of foreign policy, increased military cooperation (read joint maneuvers), and further steps to implement a unified command and control system enabling the Soviet General Staff to exercise ultimate wartime control (with peacetime implications) over Pact forces. These issues were all skirted in the public declaration--and all are anathema to some Pact states, particularly Romania.

Kulikov, in his report to the PCC, referred to continuing efforts to improve the Pact's defensive capabilities. In this connection, he pointedly described the Pact's Military Council as "the real organ of leadership". The council is primarily concerned with implementing defense programs laid on by the Committee of Defense Ministers, who, according to Kulikov, also play an "important part" in the alliance. Kulikov's effort to convince his listeners of the existence of close allied cooperation in all facets of decisionmaking was probably less than persuasive, at least to Ceausescu.

One innovative feature at the PCC summit--but possibly just publicized for the first time--was the practice of allowing various morning and afternoon sessions to be chaired by party chiefs other than the chief from the host country. Gierek opened the first session; subsequent meetings were chaired by Bulgaria's Zhivkov, Hungary's Kadar, and the GDR's Honecker--apparently in Cyrillic alphabetical order.

Prepared by James S. Bodnar
x23288

Approved by Martha Mautner
x29536

~~CONFIDENTIAL~~

04.01.1983 1426 ČTK

04.01 1430 ČTK

DECLASSIFIED/RELEASED
NLRR F06-114/1 115714
BY: CJ NARA DATE 11/27/07

ddd 40 : Smlouva-komuniké

= E m b a r g o do 18.00 hod.

= P r a h a 4.ledna /čtk/

= Komuniké z prvního dne jednání politického poradního výboru členských států Varšavské smlouvy v Praze.

= V hlavním městě ČSSR v Praze byla dnes zahájena porada politického poradního výboru členských států Varšavské smlouvy.

= Porady se zúčastnily:

= delegace Bulharské lidové republiky, kterou vede generální tajemník ÚV BKS a předseda státní rady BLR Todor Živkov. Jejími členy dále jsou člen politického byra ÚV BKS a předseda rady ministrů BLR Griša Filipov, tajemník ÚV BKS Dimitr Stanišev, člen politického byra ÚV BKS a ministr národní obrany BLR Dobri Džurov a člen politického byra ÚV BKS a ministr zahraničních věcí BLR Petr Mladenov;

= delegace Maďarské lidové republiky, v jejíž čele je první tajemník ústředního výboru MSDS János Kádár. Delegaci dále tvoří člen politického byra ÚV MSDS a předseda rady ministrů MLR György Lázár, tajemník ÚV MSDS Péter Várkonyi, člen ÚV MSDS a ministr obrany MLR Lajos Czinege a člen ÚV MSDS a ministr zahraničních věcí MLR Frigyes Pujós;

= delegace Německé demokratické republiky v čele s generálním tajemníkem ÚV SED a předsedou státní rady NDR Erichem Honeckerem. Jejími členy jsou dále člen politického byra ÚV SED a předseda rady ministrů NDR Willi Stoph, člen politického byra a tajemník ÚV SED Hermann Axen, člen politického byra ÚV SED a ministr národní obrany NDR Heinz Hoffmann, člen politického byra a tajemník ÚV SED Gu:nter Mittag a člen ÚV SED a ministr zahraničních věcí NDR Oskar Fischer;

= delegace Polské lidové republiky, vedená prvním tajemníkem ÚV PSDS a předsedou rady ministrů PLR Wojciechem Jaruzelským. Dále ji tvoří člen politického byra a tajemník ÚV PSDS Józef Czyrek, člen politického byra ÚV PSDS a ministr zahraničních věcí PLR Stefan Olszowski a kandidát politického byra ÚV PSDS a náměstek ministra národní obrany PLR Florian

Słwieski

= delegace Rumunské socialistické republiky, v jejímž čele je generální tajemník RKS a prezident RSR Nicolae Ceaușescu. Členy delegace jsou dále člen politického vykonávacího výboru ÚV RK a předseda vlády RSR Constantin Dascalescu; kandidát politického vykonávacího výboru a tajemník ÚV RKS Miú Dobrescu; kandidát politického vykonávacího výboru ÚV RKS a ministr zahraničních věcí RSR Ștefan Andrei a kandidát politického vykonávacího výboru ÚV RKS a ministr národní obrany RSR Constantin Olteanu;

= delegace Svazu sovětských socialistických republik, vedená generálním tajemníkem ÚV KSSS Jurijem Andropovem. Delegací dále tvoří člen politického byra ÚV KSSS a předseda rady ministrů SSSR Nikolaj Tichonov; člen politického byra ÚV KSSS a ministr zahraničních věcí SSSR Andrej Gromyko; člen politického byra ÚV KSSS a ministr obrany SSSR Dmitrij Ustinov a tajemník ÚV KSSS Konstantin Rusakov;

= delegace československé socialistické republiky v čele s generálním tajemníkem ÚV KSČ a prezidentem ČSSR Gustávem Husákem. Členy delegace dále jsou člen předsednictva ÚV KSČ a předseda vlády ČSSR Lubomír Štrougal; člen předsednictva a tajemník ÚV KSČ Vasil Bilak; člen předsednictva a tajemník ÚV KSČ Miloš Jakeš; člen ÚV KSČ a ministr zahraničních věcí ČSSR Bohuslav Chňoupek a člen ÚV KSČ a ministr národní obrany ČSSR Martin Dzúr.

= Poradu zahájil generální tajemník ústředního výboru KSČ a prezident ČSSR Gustáv Husák, který srdečně přivítal delegace bratrských zemí.

= Účastníci zasedání uctili minutou ticha památku Leonida Brežněva.

= Dopolední jednání řídil vedoucí delegace Polské lidové republiky, první tajemník ÚV PSDS a předseda rady ministrů PLR Wojciech Jaruzelski.

= Odpolednímu zasedání předsedal vedoucí delegace Rumunské socialistické republiky, generální tajemník RKS a prezident RSR Nicolae Ceaușescu.

= Porada projednávala aktuální problémy boje za odvrácení nebezpečí jaderné války, zachování a upevnění procesu uvolňování mezinárodního napětí, upevnění bezpečnosti a rozvoje spolupráce v Evropě.

= Porady se účastní hlavní velitel Spojených ozbrojených sil členských států Varšavské smlouvy, maršál Sovětského svazu Viktor Kulikov.

= Funkci generálního tajemníka politického poradního výboru členských států Varšavské smlouvy pro toto zasedání vykonává náměstek ministra zahraničních věcí ČSSR Dušan Spáčil.

DECLASSIFIED/RELEASED

NLRR F06-114/ 15717

BY CW NARA DATE 11/27/07

05.01 1435 ETK

ddd 42: Smlouva -komuniké

- = Embargo do 18.30 hod.
- = Praha 5. ledna /ČTK/ -Na závěr zasedání politického poradního výboru členských států Varšavské smlouvy bylo dnes přijato toto komuniké :
- = Ve dnech 4.-5. ledna 1983 se v Praze konalo zasedání politického poradního výboru členských států Varšavské smlouvy o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci.
- = Zasedání se zúčastnili :
- = za Bulharskou lidovou republiku generální tajemník úV Bulharské komunistické strany a předseda státní rady BLR Todor Živkov, který delegaci vedl; člen politického byra úV BKS a předseda rady ministrů BLR Griša Filipov; člen politického byra úV BKS a ministr národní obrany BLR Dobri Džurov; člen politického byra úV BKS a ministr zahraničních věcí BLR Petr Mladeč; tajemník úV BKS Dimitr Stanišev;
- = za Maďarskou lidovou republiku první tajemník úV Maďarské socialistické dělnické strany János Kádár, který delegaci vedl; člen politického byra úV MSDS a předseda rady ministrů MLR György Lázár; tajemník úV MSDS Péter Várkonyi; člen úV MSDS a ministr obrany MLR Lajos Czinege; člen úV MSDS a ministr zahraničních věcí MLR Frigyes Pujás;
- = za Německou demokratickou republiku generální tajemník úV Jednotné socialistické strany Německa a předseda státní rady NDR Erich Honecker, který delegaci vedl; člen politického byra úV SED a předseda rady ministrů NDR Willi Stoph; člen politického byra a tajemník úV SED Hermann Axen; člen politického byra úV SED a ministr národní obrany NDR Heinz Hoffmann; člen politického byra a tajemník úV SED Gu:nter Mittag; člen úV SED a ministr zahraničních věcí NDR Oskar Fischer;
- = za Polskou lidovou republiku první tajemník úV Polské sjednocené dělnické strany a předseda rady ministrů PLR Wojciech Jaruzelski, který delegaci vedl; člen politického byra a tajemník úV PSDS Józef Czyrek; člen politického byra úV PSDS a ministr zahraničních věcí PLR Stefan Olszowski; kandidát politického byra úV PSDS; náměstek ministra národní obrany a náčelník generálního štábu polské armády Florian Sivicki;

Rumunské komunistické strany a prezident RSR Nicolae Ceaușescu, který delegaci vedl; člen politického výkonného výboru ÚV RKS a předseda vlády RSR Constantin Dascalescu; kandidát politického výkonného výboru a tajemník ÚV RKS Hiu Dobrescu; kandidát politického výkonného výboru ÚV RKS a ministr zahraničních věcí RSR Ștefan Andrei; kandidát politického výkonného výboru ÚV RKS a ministr národní obrany RSR Constantin Olteanu;

= za Svaz sovětských socialistických republik generální tajemník ÚV Komunistické strany Sovětského svazu Jurij Andropov, který delegaci vedl; člen politického byra ÚV KSSS a předseda rady ministrů SSSR Nikolaj Tichonov; člen politického byra ÚV KSSS a ministr zahraničních věcí SSSR Andrej Gromyko; člen politického byra KSSS a ministr obrany SSSR Dmitrij Ustinov; tajemník ÚV KSSS Konstantin Rusakov;

= za československou socialistickou republiku generální tajemník ÚV Komunistické strany československa a prezident ČSSR Gustáv Husák, který delegaci vedl; člen předsednictva ÚV KSČ a předseda vlády ČSSR Lubomír Štrougal; člen předsednictva ÚV KSČ a tajemník ÚV KSČ Vasil Biľak; člen předsednictva ÚV KSČ a tajemník ÚV KSČ Miloš Jakeš; člen ÚV KSČ a ministr zahraničních věcí ČSSR Bohuslav Chňoupek; člen ÚV KSČ a ministr národní obrany ČSSR Martin Dzúr.

= Zasedání se rovněž zúčastnil hlavní velitel Spojených ozbrojených sil členských států Varšavské smlouvy maršál Sovětského svazu Viktor Kulikov. Funkci generálního tajemníka politického poradního výboru na zasedání zastával náměstek ministra zahraničních věcí ČSSR Dušan Spáčil.

= Zasedání politického poradního výboru zahájil generální tajemník ÚV KSČ a prezident ČSSR Gustáv Husák.

= Účastníci zasedání uctili minutou ticha památku Leonida Brežněva - vynikajícího politického a státního činitele současnosti; důsledného bojovníka za mír a mezinárodní bezpečnost; za uvolňování napětí, jehož činnost byla neocenitelným přínosem pro rozvoj spolupráce a upevňování semknutosti socialistických států.

= Zasedání postupně předsedali první tajemník ÚV PSDS a předseda rady ministrů PLR Wojciech Jaruzelski; generální tajemník RKS a prezident RSR Nicolae Ceaușescu a generální tajemník ÚV KSSS Jurij Andropov.

= Účastníci zasedání společně posoudili stav v Evropě ve světle složitě se vyvíjející mezinárodní situace a vyněnili si názory na některé další mezinárodní otázky. U této souvislosti posoudili nejdůležitější směry boje za odvrácení nebezpečí

15

jaderne války; za zachování a upevnění uvolňování
mezinárodního napětí; za upevnění bezpečnosti a rozvoj
spolupráce na evropském kontinentě v současné etapě. Při
projednávání činnosti svého obranného a politického svazku
pozitivně zhodnotili činnost výboru ministrů zahraničních věcí
a výboru ministrů obrany za období od posledního zasedání ve
Varšavě v květnu 1980 a vytyčili další úkoly.

= Svě závěry a stanoviska vyložili v jednomyslně přijaté
politické deklaraci členských států Varšavské smlouvy, která
bude uveřejněna samostatně.

= Bylo dohodnuto, že československá socialistická republika
jakožto pořadatelka zasedání zajistí rozšíření politické
deklarace jako oficiálního dokumentu Organizace spojených
národů a bude o ní informovat všechny účastnické státy
Conferencie o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Přitom jejich
pozornost bude zaměřena zejména na nový velký mírový návrh
uzavřít Smlouvu o vzájemném nepoužití vojenské síly
a zachování mírových vztahů mezi členskými státy Varšavské
smlouvy a členskými státy Severoatlantického paktu, která by
měla otevřena pro všechny ostatní státy. Bylo dosaženo dohody
i tom, že na svém řádném zasedání výbor ministrů zahraničních
věcí členských států Varšavské smlouvy projedná otázku dalších
kroků, zaměřených na uvádění této iniciativy do života.

= Politický poradní výbor vyslechl zprávu hlavního velitele
spojených ozbrojených sil členských států Varšavské smlouvy
o praktické činnosti, kterou hlavní velení vykonalo.

= Zasedání proběhlo v ovzduší přátelství a soudružského
vzájemného porozumění. Potvrdilo jednotu názorů členských
států Varšavské smlouvy na projednávané zásadní otázky
evropské a světové politiky.

= Příští zasedání politického poradního výboru členských
států Varšavské smlouvy se uskuteční v hlavním městě Bulharské
lidové republiky - v Sofii.

= /ĚTK/ jir, jit
15.01.1983 1446 ĚTK

TELEGRAM

INDICATE
 COLLECT
 CHARGE TO

0057

	FROM AMEMBASSY PRAGUE	CLASSIFICATION ~~UNCLASSIFIED~~ ~~CONFIDENTIAL~~	
12356		UNCLASSIFIED	7
E.O. 11652	~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ N/A		
TAGS:	PEPR, XH, WP, CZ		
SUBJECT:	WARSAW PACT PCC MEETING:	COMMUNIQUE	
ACTION:	SECSTATE WASHDC, IMMEDIATE		
INFO:	AMEMBASSY BELGRADE AMEMBASSY BERLIN AMEMBASSY BUCHAREST AMEMBASSY BUDAPEST AMEMBASSY MOSCOW AMEMABSSY SOFIA AMEMBASSY WARSAW USMISSION USNATO DIA WASHDC	DECLASSIFIED/RE/OPSED	
		NLRR 606 714/1 #5714	
		BY <u>CH</u> NARA DATE <u>11/27/02</u>	
POL AMB DCM ECON CHRON	UNCLAS PRAGUE <u>0057</u>		
	REF: PRAGUE 32		
	~~XXX~~		
	1. / Prague PCC meeting ended at about noon January 5. ✓		
	Embassy has obtained an advance text of the communique,		
	which is embargoed here until 1830 local time. An unofficial		
	translation of the substantive portions of text is con-		
	tained in para two. We are not translating the first		
	several paragraphs as they contain only the time and place		
	of the meeting and delegation lists already transmitted		
	in Prague 23. The PCC has approved a political document,		
	which includes a proposal of mutual renunciation of force		
DRAFTED BY:	~~XX~~	DRAFTING DATE	CONTENTS AND CLASSIFICATION APPROVED BY:
POLEC:JKConnell:ml	1/5/83	TEL. EXT. 225	DCM:MAWENICK
CLEARANCES:			

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
UNCLASSIFIED

PRESERVATION COPY

CLASSIFICATION

OPTIONAL FORM 153
(Formerly FS-413)
January 1975
Dept. of State

17

by WP and NATO countries, the text of which may not be available until tomorrow (January 6).

2. ~~(X)~~ Begin of unofficial translation.

The session of the Political Consultation Committee was opened by CPCZ General Secretary and President of the CSSR Gustav Husak.

Participants of the session honored with a minute of silence the memory of Leonid Brezhnev, the outstanding politician and statesman of this time, unswerving fighter for peace and international security, for relaxation of tensions whose activities were a priceless contribution toward development of cooperation and reinforcement of the cohesion of socialist states.

The session was ~~chaired~~ ^{chaired} in turns by Polish party First Secretary and Prime Minister Wojciech Jaruzelski, Rumanian party General Secretary and President Nicolae Ceausescu, and Soviet Party General Secretary ~~XXXX~~ Yuri Andropov.

The participants of the session collectively considered the situation in Europe in the light of the complex development of the international situation and exchanged views on some other international problems. In this connection they considered the most important directions of the struggle to avert the threat of nuclear war, preserve and consolidate the relaxation of

18

international tensions, strengthen security and the development of cooperation on the European continent at the present stage. In discussing the activities of their defensive and political alliance they positively evaluated the activities of the foreign ministers' and defense ministers' committees during the period from the last session in Warsaw in May 1980 and laid down further tasks.

Their conclusions and positions are explained in a unanimously adopted political declaration of Warsaw Treaty member states to be published separately.

It was agreed the CSSR as host of the session will insure the dissemination of the political declaration as an official U.N. document and inform all the participant states of the Conference on Security and Cooperation in Europe about it, ~~sixteen~~ directing their attention especially to the new grand peace proposal - to sign the Treaty on Mutual Renunciation of Military Force and Preservation of Peaceful Relations between Member States of the Warsaw Treaty and NATO open to all other states. Agreement was reached that the foreign ministers' committee of Warsaw Treaty member states at a ~~regular~~ regular session will discuss the problem of further steps designed to bring this initiative to life.

The Political Consultation Committee heard a report by the commander in chief of the Allied Armed Forces of Warsaw Treaty Member States about practical activities carried out by the Supreme Command.

The session was held in an atmosphere of friendship and mutual comradely understanding and confirmed the unity of Warsaw Treaty member states' views on the basic problems of European and world politics discussed.

The next session of the Political Consultation Committee of Warsaw Treaty member states will take place in the Bulgarian capital Sofia. END OF OFFICIAL TRANSLATION.

~~3. (C) Comment. We expect further details on the proposal for a mutual renunciation of force to be contained in the Political Document, but at the moment are at a loss to explain how this might differ from other such proposals or declarations already in force, e.g., in the UN Charter, or past. We also note that the communique claims a unity of views among the Warsaw Pact states, and will be querying our Romanian colleagues about their interpretation of this. ~~XXXXXXXXXXXXX~~ For the moment, however, we note that the text does not state that there was "full" unity, nor ~~XXXXXXXXXX~~ that this was on all issues, but rather on "the basic problems discussed."~~

3) with our initial Septel follows/comments. MATLOCK

5 JAN 83 16 30z 20

TELEGRAM

INDICATE
 COLLECT
 CHARGE TO 0058

FROM AMEMBASSY PRAGUE	CLASSIFICATION ~~CONFIDENTIAL~~
DECL: OADR PEPR, XH, WP, CZ WARSAW PACT PCC MEETING: / ~~XXXXXXXXXXXXXXXX~~	COMMENTS ON COMMUNIQUE 7
ACTION: SECSTATE WASHDC IMMEDIATE	
INFO: AMEMBASSY BELGRADE AMEMBASSY BERLIN AMEMBASSY SOFIA AMEMBASSY BUDAPEST AMEMBASSY MOSCOW AMEMBASSY BUCHAREST AMEMBASSY WARSAW USMISSION USNATO ~~REFX~~ CONFIDENTIAL PRAGUE 0058 REF: Prague 0057	DECLASSIFIED NLRRF06-114/1 #5715 BY <u>CW</u> NARA DATE 11/27/07
1. ~~c~~ - Entire Text	2. It would appear from the laconic substantive portion of the Warsaw Pact PCC Communique that the principal "peace initiative" to emerge from the ~~WEE~~ WP summit is a proposal for the mutual renunciation of military force by the Warsaw Pact and NATO. This would appear to be distinct from the proposal, first floated by the PCC in 1976, for a renunciation of first use of nuclear weapons, but appears very similar to the proposal made as early as the second PCC meeting in 1958 for a non-aggression treaty between NATO and the

12356
E.O. ~~XXXX~~
TAGS:
SUBJECT:

ACTION:

INFO:

AMB
DCM
POL
CHRON

DRAFTED BY: AMB:JFMatlock:mh	DRAFTING DATE 1/5/83	TEL. EXT. 210	CONTENTS AND CLASSIFICATION APPROVED BY: AMB:JFMatlock
---------------------------------	-------------------------	------------------	---

CLEARANCES:

~~CONFIDENTIAL~~
CLASSIFICATION

OPTIONAL FORM 153
(Formerly FS-413)
January 1975
Dept. of State

21

Warsaw Pact. Pending issuance of the Political Declaration, not yet published, it is impossible to determine in what respect a WP-NATO treaty renouncing military force would differ from obligations already undertaken by all the member states of the two alliances in adhering to the United Nations Charter. Nevertheless, we can expect the Soviets and their allies to give considerable propaganda play to this "initiative" as a further "example" of the Soviet Union's "struggle for peace."

3. The communique makes no mention of the proposal which emerged from the last PCC meeting for a world summit conference on peace. Whether it will be mentioned in the Political Declaration remains to be seen.

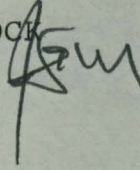
4. In noting that the Political Declaration was adopted unanimously and that the meeting confirmed "a unity of views of the member states on the basic problems of European and world politics," ~~the communique~~ ^{the communique} seeks to leave the impression that there were no significant disputes and that the Romanians, in particular, are ~~now~~ ^{now} in line. In Communist parlance, "unity of views" is not as strong as "identity of views," and it will be of interest to see whether any of those issues on which the Romanians previously distanced

22

themselves from the Soviets appear in the Political
Declaration.

MATLOCK

POLITICAL DECLARATION
OF THE WARSAW TREATY MEMBER STATES

The leading representatives of the People's Republic of Bulgaria, the Czechoslovak Socialist Republic, the Hungarian People's Republic, the German Democratic Republic, the Polish People's Republic, the Socialist Republic of Romania and the Union of Soviet Socialist Republics, who met in Prague from 4 to 5 January 1983 at a session of the Political Consultative Committee, gave a joint consideration to the state of affairs in Europe in the light of the developing complicated international situation and exchanged their views on some other international issues.

Realizing the great responsibility for safeguarding and strengthening world peace and security and for a continuation of the process of détente they deem it necessary to state the following:

I.

In the Moscow and Warsaw Declarations adopted by the Political Consultative Committee in 1978 and 1980 respectively the States represented at the session drew the attention of all countries and nations to the growing threat to peace and to the need for preventing the international situation from deteriorating. Now they note with concern that the course of world events has been becoming even more dangerous as a result of a further activation of the aggressive forces.

Increasingly insistent are those forces wishing to upset the only reasonable basis of relations among states with different social systems - the peaceful coexistence. The tangible progress reached in recovering the international relations which started to influence the general development of international affairs in the 70s is jeopardized at present. The tendency toward détente which has brought positive results to nations

is suffering a serious damage. Cooperation is being replaced by confrontation, attempts made to underpin the peaceful foundations of inter-state relations and the development of political contacts as well as mutually advantageous economic and cultural ties among states are called in question.

The arms race is advancing into a qualitatively new, much more dangerous stage involving all kinds of both nuclear and conventional weapons, all types of military activities and affecting in fact all parts of the world.

Old hotbeds of tensions are being revived, new conflicts and crisis situations emerge. Blocked are the efforts of the peaceloving states to resolve disputed problems - both global and regional - through fair negotiations between the sides involved, more and more international questions remain unresolved. The imperialist circles follow the policy of force, pressure, dictate, interference with the internal matters, infringement of national independence and sovereignty of states and seek to consolidate and rearrange the "spheres of influence". They are striving to use to their benefit all frictions and complications which come up in the relations among states, all difficulties various nations may experience.

Obstacles are being made to a normal development of the economic and scientific-technological cooperation, economic "sanctions" and embargoes are being imposed as an instrument of policy, which still further complicates the resolution of the existing economic problems. The imperialist circles are attempting to cast the burden of the economic crisis on the shoulders of nations, including the developing countries. Mammoth military expenditures are becoming for nations, regardless of the level of economic development of different countries, a still heavier burden and are slowing down economic and social progress.

At the end of the 20th century mankind is urgently confronted with the global problems of socio-economic, demographic and ecological nature. The present level of development of the production forces, science and technology in the world ensures the essential material and mental resources for moving ahead to a practical solution of these immense problems. However, such development of the international cooperation is hindered by the reactionary forces operating along the lines of keeping entire continents in backwardness and of dividing and confronting states with each other,

On the whole, the situation is thus becoming ever more complicated, the international tension is mounting, the threat of war - particularly the nuclear one - is increasing.

As a counterbalance to this dangerous development the resolve of nations and all progressive and peaceloving forces is growing ever stronger and firmer to do away with the policy of strength and confrontation, to safeguard peace and enhance international security, to strengthen the principles of observing national independence and sovereignty, inviolability of frontiers, non-interference with the internal matters, non-use of force or a threat of force, equality, the right of nations to determine their own destiny and other generally recognized principles in the relations among states.

Therefore, the States represented at the session are convinced that no matter how complicated the situation in the world may be possibilities still exist to surmount the dangerous stage in the international relations. The present course of events must and can be halted and diverted in a direction which would be in harmony with the aspirations of mankind.

For this to be achieved the socialist countries, whose commitment to peace emanates from the very essence of their social system, lay on the scale of peace their entire international authority as well as their political and economic potential.

An important factor in favour of a recovery of the international situation is the non-aligned movement. An aggravation

of the international climate is opposed also by a number of other states.

In both the West and East, North and South political parties, organizations and movements of various ideological directions raise their voice against the arms race and the instigation of war conflicts. In mass anti-war campaigns millions of common people from all continents express their desire to live in peace.

The forces of peace are more powerful than those of war. What is crucial here is their unity and tenacity of purpose.

Proceeding from an analysis of the international situation the States represented at the session of the Political Consultative Committee advance an alternative to nuclear disaster and call for a broad international cooperation in the name of preserving civilization and life on Earth.

II.

Central to the struggle for the prevention of war is the task of curbing the arms race and moving toward disarmament, particularly to the nuclear one.

The recently adopted and already ongoing US programmes of development and building of nuclear weapons, including the development of those based on up-to-date scientific knowledge and discoveries as well as systems and facilities of military conduct in and from outer space, are designed to redouble the devastating power of the US military arsenal, including in Europe. The line of building up armaments pursued by the United States and by some of its allies in order to achieve military superiority leads to diminished international stability.

The introduction of such programmes is inseparably linked with an escalation of the strategic concepts and doctrines of "a first disarming nuclear strike", "limited

nuclear war", "dragged out nuclear conflict" and others. All these aggressive doctrines, being a menace to peace, are based on the calculation of an alleged victory in a nuclear war if first using nuclear weapons.

The States represented at the session emphasize in all resoluteness that any calculations on winning a nuclear war after inflaming it are a nonsense. There can be no winners in a nuclear conflagration once started. Such a war would inevitably result in the extinction of whole nations, in a colossal destruction and disastrous consequences for the civilization and all life on Earth.

A military policy based on such calculation inevitably entails also other extremely dangerous consequences.

First, the building and deployment of new and new systems of nuclear weapons and other means of mass destruction will erode even more the stability of military and strategic situation, increase international tension and complicate the relations among states.

Second, the new escalation of the arms race is in contradiction with the maintenance of military and strategic balance at still lower levels, which is sought by the Warsaw Treaty member states when opposing the military rivalry. The effectuation of the afore-said programmes of building up armaments will lead to an increase of the levels of military confrontation. Peace will become even less stable and more fragile.

Third, with a new round of the arms race nuclear weapons and other means of mass destruction will become more and more complicated. Thus, the difficulties involved in the elaboration of international agreements on the limitation and reduction of such weapons will be much greater.

Because of all that the States represented at the session are of the opinion that it is necessary to take undelayed action while there is a possibility to curb the arms race and to move toward disarmament. At the same time, they assume that all

states, if they are committed to the fate of their nations and of the entire mankind, must be objectively interested in avoiding war.

Above all, it is required that states and, in particular, the nuclear powers manifest their political will and readiness to cooperate. It is essential that their military policy be based exclusively on defense purposes and take into account the legitimate security interests of all states. It must not complicate the conclusion of agreements which would lead to an effective reduction of armed forces and armaments in strict compliance with the principle of equality and undiminished security.

In this context, the participants of the session expect, after the unilateral pledge made by the Soviet Union not to be the first to use nuclear weapons, all other nuclear powers, which have not done so yet, to take a commensurate step.

It is especially needed in the present complicated international situation to break the deadlock in the issue of a genuine limitation and reduction of armed forces and armaments. In this context, the participants of the session call for a decisive activation of the current and a resumption of interrupted negotiations on the whole complex of questions of halting the arms race, for consistent and patient efforts aimed at reaching agreements which would provide for a reduction and liquidation of weapons, in particular of the nuclear weapons.

The states represented at the session attach great importance to success of the Soviet-US negotiations on the limitation and reduction of strategic weapons.

The participants of the session believe that it would be an important step on the road toward halting the arms race to reach agreement between the militarily significant states to stop the build up of their armed forces and armaments, especially the

nuclear arms. In this connection they note with satisfaction that an overwhelming majority of states and ever broader circles of the world public now demand a freeze of nuclear arsenals. One of the most important expressions of this idea could be a mutual freeze of the quantity of the strategic weapons of the USSR and the United States and a maximum possible limitation of their modernization.

Furthermore, the States represented at the session strongly favour the setting up of a programme of staged nuclear disarmament and the elaboration, in this framework, of agreements on stopping the development and building of new systems of nuclear weapons, the production of fissionable materials for building various kinds of nuclear weapons and their means of delivery. All this would make prerequisites for moving toward the liquidation of nuclear weapons.

They also regard it as essential to accelerate the achievement of understandings on a number of specific questions and, in this connection, call upon all states to provide a new impetus to the respective negotiations, including the Geneva Committee for Disarmament, with the aim of:

- working out, as early as possible, a treaty on a complete and universal nuclear-weapon test ban;
- accelerating the elaboration of an international convention on the prohibition and liquidation of chemical weapons;
- proceeding to the elaboration of a convention on the prohibition of neutron weapons;
- opening, without delay, negotiations on a prohibition of the stationing of weapons of any kind in outer space;
- arriving quicker at an understanding concerning an international convention on the prohibition of radiological weapons;
- speeding up the resolution of the issue of strengthening the security of non-nuclear-weapon states.

Paying continuously great attention to the prevention of spreading nuclear weapons the participants of the session welcome that the circle of states joining the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons has become wider and express their hope that those countries that have not acceded to the Treaty yet are also going to do so in next future. They express themselves for accepting an international understanding not to deploy nuclear weapons in countries where they are not deployed yet and to refrain from increasing them in those countries where they are already stationed.

In their view, the strengthening of general security and, at the same time, a broadening of the international cooperation in the peaceful uses of nuclear energy would be fitted by measures ensuring a secure development of nuclear energy and precluding raids, by any means, on peaceful nuclear devices.

In view of the steady perfection and the growing power of conventional weapons renewed efforts must be exerted to substantially lower the present levels of conventional weapons and armed forces both globally and in different regions and corresponding negotiations must be held to this end. It would also serve the purpose to resume the negotiations on the restriction of sales and supplies of conventional weapons.

Aware of the increasing role played by naval forces, the participants in the session express themselves in favour of starting negotiations on the limitation of naval operations, on the limitation and reduction of naval armaments and on the extension of confidence-building measures to cover also the seas and oceans. They express themselves for the withdrawal of vessels with nuclear armaments from the Mediterranean Sea and for the renunciation of the deployment of nuclear weapons on the territories of the non-nuclear Mediterranean countries.

The participants in the session also affirm their invariable view that new efforts should be exerted on an international scale aimed at liquidating foreign military bases and withdrawing troops from foreign territories.

The States represented at the session proceed from the assumption that all agreements in the sphere of arms reduction and disarmament must provide for corresponding measures of verifying compliance, including some international procedures, if necessary.

Taking into account that the spiralling military expenditures are directly connected with the escalation of the arms race the participants of the session call on the NATO countries to seek practical agreement on a non-increase of military expenditures and on their subsequent cut in percentage or absolute terms. An understanding on this issue must, of course, apply to all states with major military potentials. The means released as a result of such reduction would be used to promote economic and social development, including an assistance to the developing countries in this respect.

The participants of the session recall that the proposals of their States for a non-increase and a substantial cut in military expenditures tabled jointly or separately remain valid. They suggest to start, without delay, direct negotiations between the Warsaw Treaty and NATO member states.

In the light of the situation which has arisen, the leading representatives of the States which have adopted this political declaration proclaim that today there is no more important task for the nations but the maintenance of peace and the halting of the arms race. It is the duty of all governments and all State officials determining the policy of their countries to solve this task.

III.

The most important part of the task of eliminating military danger and strengthening world peace is the strengthening of security in Europe. This is given primarily by the fact that huge amounts of weapons, both nuclear and conventional, are centred on the European continent, and that the armed forces of two military alliances are in immediate contact there.

At the same time, a basis has been created in Europe by the common efforts of countries for the consistent development of good neighbourly relations and cooperation, mutual esteem and confidence among them. All European countries have their own experience of the advantages of détente. There are no states among them whose interests would not be served by the maintenance and augmentation of the results of détente.

In this connection the participants in the session recall the importance of the strict observance of treaties and agreements defining the territorial and political realities of present-day Europe. They especially underline the importance of the jointly drafted and carefully coordinated principles and provisions of the Helsinki Final Act, which must be strictly respected and consistently implemented.

In analysing the situation which is arising in Europe at the present moment the participants in the session pointed to the very serious danger arising for the nations of Europe from the intention of the NATO bloc to materialize its decision on the deployment of new US medium-range missiles on the territory of a number of West European countries, reaffirmed in December 1982. The implementation of this decision would necessarily lead to a lessening of confidence and worsening of the situation on the European continent.

The States represented at the session, on their part, consider it of key importance to prevent a new round of the nuclear arms race in Europe and to achieve a reduction and limitation of nuclear armaments there. This is important for the strengthening

of security in Europe, for a favourable development of relations among states on this continent and for the improvement of the general international situation.

The member states of the Warsaw Treaty believe that the best solution would be a complete elimination from Europe of both medium-range and tactical nuclear weapons. They proceed from the assumption that while genuine zero option is not viable at the present time, it would be useful to take the road of a radical reduction of medium-range nuclear means in Europe, on the basis of the principle of equality and undiminished security for all. In this respect, the Soviet-US negotiations on the limitation of nuclear weapons in Europe are of special importance. The session expresses appreciation to the contribution made by the Soviet Union in announcing its proposals in Moscow on December 21, 1982.

These negotiations, however, are taking place against a background when the NATO countries proclaim that they intend to start the deployment of new US medium-range missiles in Western Europe already at the end of 1983 unless agreement has been reached by that time during negotiations. With such an approach amounting to an artificial setting of a deadline for the negotiations it is sufficient for its advocates to continue protracting these negotiations, and then, with reference to the absence of an agreement, to start the practical deployment of the US missiles.

The participants in the session believe that it is urgently needed for the negotiations on the limitation of nuclear weapons in Europe to be conducted in a constructive spirit and for maximum efforts to be exerted to speed up the achievement of concrete agreements at these negotiations. To ensure the success of the negotiations it is necessary to prevent any actions that might complicate them, and on the contrary to take measures which would help create a favourable atmosphere for progress to be made at these negotiations.

Aware of the fact that the reduction and limitation of medium-range nuclear weapons in Europe is vitally important for all European nations, the participants in the session express the hope that all European states will help towards the achievement of progress at the Soviet-American negotiations on this issue and their successful consummation.

The participants of the session advocate that Europe be cleared of such weapons of mass destruction as are the chemical weapons. Their States are ready, along with other states concerned, to explore all possible ways and means which would lead to the resolution of this task and to start appropriate negotiations.

The States represented at the session stand resolutely for a radical reduction of nuclear arsenals on the European continent and for the elimination of chemical weapons from Europe, and point to the danger arising to European peace from the concentration of a large amount of conventional weapons on this continent. This danger will much more increase if the plans are implemented to augment the number of the latest types of such weapons in Western Europe, which will only add fuel to the arms race.

Once again they express themselves for the reduction of armed forces and armaments in Central Europe and believe that it is particularly essential to make headway at the Vienna negotiations which have been in progress for several years. In the opinion of the participants in the session, all prerequisites exist for an agreement to be worked out at the negotiations in Vienna within the shortest possible time, in one or two years at the latest, and it is important that this is done. For their part, they will do their utmost in this respect.

In this connection, the participants of the session are in favour of a practical move aimed at reducing armed forces and armaments of the Soviet Union and the United States in Central Europe on the basis of mutual example. Representatives of both sides could supervise the implementation of this step. After this withdrawal the levels of the armed forces and armaments of the direct participants in the Vienna negotiations would be frozen on either side until agreement has been reached by negotiation. The participants of the session assume that after the first mutual reduction of armed forces and armaments in Central Europe these negotiations should go on and that a further, larger reduction should follow.

The States represented at the session express themselves for the proposals to create nuclear-free zones in the North of Europe, in the Balkans and in other regions of this continent, to transform the Mediterranean Sea into a zone of peace and cooperation. They stand up for the holding of negotiations on these issues.

The present situation in Europe necessitates more than ever before to unify the efforts of states for the consistent pursuit of the policy of détente, peace and disarmament. That is why it is extremely important to continue and to intensify the multilateral process which was started by the Conference on Security and Cooperation in Europe.

Proceeding from this, the States represented at this session wish for a successful consummation of the Madrid meeting of representatives of the participating countries of the all-European conference, which should be wound up with the adoption of a comprehensive and balanced final document.

They attach special importance to an agreement being reached in Madrid on convening a conference on confidence-building measures and on security and disarmament in Europe, which would make a significant contribution to reducing the level of military confrontation, to diminishing mistrust and to solving issues concerning the reduction of armed forces and armaments in this part of the world.

34

They attach great importance to the confirmation by the Madrid meeting of the resolve of the countries attending it to respect and to apply those principles of relations among states which were adopted in Helsinki, to its determining, in keeping with the letter and the spirit of the Final Act, of measures for the development of cooperation in the political, economic, humanitarian and other spheres, to its ensuring the continuity of the all-European process and its organizational framework including the fixing of the date and the place where the next meeting of representatives of the participating states in the all-European conference should be held. They confirm their standpoint that this meeting should be held in Bucharest.

The success of the Madrid meeting - from the point of view of the present and the future - should be in keeping, to the same degree, with the interests of all states participating in the all-European conference. Therefore, all decisions which the meeting would adopt must be based on this fact and be acceptable to all.

The participants in the session declare that their States will, as they have done so far, do their utmost that a final document be concluded at the Madrid meeting without delay. They expect the other participants in the meeting to show the same constructive approach.

The countries represented at the session are prepared to promote mutually advantageous relations with all countries in Europe. In keeping with this they stand for

- the support and intensification of the political dialogue and consultations at all levels, for the broadest possible political relations. This includes the development of contacts on a bilateral and multilateral basis, along the line of parliaments, political parties, trade unions, youth, women's and other organizations in the interest of peace and security in Europe;
- an all-round expansion of active cooperation in the commercial, industrial, agricultural, scientific and technical spheres, without any discrimination, for confidence-building

measures in economic relations. Here, a really wide scope is open for mutual activity on the basis of equality and mutual advantage;

- the strengthening of the mutual spiritual enrichment of the nations of Europe, the exchange of artistic values, dissemination of true and honest information and for fostering good mutual relations and esteem.

The States represented at the session share the view of the Polish People's Republic that all attempts at interfering from outside into matters which are within its exclusive competence are in contradiction with the generally adopted norms of international relations and will meet with strong opposition. They resolutely denounce the "sanctions" imposed against Poland by the United States and some other Western countries. As before, Poland's internal affairs will be attended to by Poland itself. Socialist Poland can always rely on the moral, political and economic support of fraternal socialist countries.

The only viable policy in Europe, where states with different social systems have been living side by side for decades, is the policy of peaceful coexistence.

IV.

When exchanging views on other international issues, the delegations of the People's Republic of Bulgaria, the Czechoslovak Socialist Republic, the German Democratic Republic, the Hungarian People's Republic, the Polish People's Republic, the Socialist Republic of Romania and the Union of Soviet Socialist Republics noted that the improvement of the situation in the world is connected, to a considerable degree, with the liquidation of existing hotbeds of war conflicts in Asia, Africa, Latin America and in other regions, and with the prevention of new ones.

There are no problems, whether global or regional, that could not be solved equitably by peaceful means. The main thing

is that all should really recognize the legitimate right of the people of every country to decide, without external interference, on its own internal affairs, and to participate in international life on the basis of equality; that all should respect the independence, territorial integrity and inviolability of the frontiers of states, that the principle of non-use of force or a threat of force should be observed, and that not a single power should try to pursue a hegemonic policy and demarcate "spheres of interest" or "spheres of influence".

It is the conviction of the participants of the session that to eliminate the causes of many conflicts it is necessary to eliminate, once and for all, all remnants of colonialism and racialism, to renounce the policy of neo-colonialism, oppression and exploitation of other nations. This is confirmed quite evidently by the dangerous situation in the South of Africa, where Namibia, unlawfully occupied by the racists of South Africa, serves as a basis for aggression against the neighbouring African countries. New evidence of this was the armed conflict in the Southern Atlantic in spring 1982.

The danger that local conflicts will turn into armed clashes of global extent is connected, to a great degree, with efforts to drag countries of Asia, Africa, Latin America and Oceania, directly or indirectly, into military-political alliances, and to bring them within the sphere of the activity of blocs. The Warsaw Treaty member countries confirm that they have no intention to extend the sphere of activity of their alliance, and the participants in the session call on the NATO member states to commit themselves not to extend the sphere of activity of their bloc to any other world regions, in particular the Persian Gulf.

The liquidation and prevention of crisis situations is being increasingly assisted by the non-aligned movement, whose practical moves in this respect are deserving of the recognition and support of all states. Regional inter-state associations such as the Organization of African Unity and the Arab League should also play a positive role in this respect.

29

In the opinion of the participants of the session, a perspective road to eliminating tension in different parts of Asia, Africa and Latin America is being opened by the initiatives of states of these regions aimed at the establishment and development of good neighbourly relations and at the creation of zones of peace and cooperation. Particularly topical is the proposal for the transformation of the Indian Ocean into a zone of peace. A resumption and successful conclusion of the Soviet-US negotiations on a limitation and follow-up reduction of military activities in the Indian Ocean would also be of major importance. It is necessary to insist on a solution by political means of the problems existing in the Caribbean and in Southeast Asia and to promote peace in Asia and the Pacific.

The participants in the session attach special importance to the settlement of the most protracted and most dangerous conflict - the conflict in the Middle East. They strongly condemn Israel's invasion of Lebanon, its aggression against the Palestinian and Lebanese people and the bestial extermination of the civilian population of West Beirut. In its aggressive actions, Israel was encouraged by those who were giving assistance and support from outside.

The participants in the session demand the immediate and complete withdrawal of Israeli troops from Lebanon, and guarantees of Lebanon's independence, sovereignty, unity and territorial integrity.

They view positively the principles for a settlement in the Middle East laid down at the meeting of the Heads of Arab States and Governments in Fez, and voice their conviction that a comprehensive settlement in the Middle East must presume a complete withdrawal of Israeli troops from all Arab territories occupied since 1967, including the Eastern part of Jerusalem; the recognition of the legitimate rights of the Arab people of Palestine, including its right to the creation of its own independent State; ensuring the right of all States of this region to safe and independent existence and development; ending the state of war and establishment of peace between the Arab States and Israel, and the drafting and adoption of international guarantees of a peaceful settlement.

40

To resolve these tasks it is necessary to convene an international conference to be attended by all interested parties, including the Palestine Liberation Organization as the only lawful representative of the Arab people of Palestine. The United Nations Organization can, and must, play an important role in this.

The States represented at the session stand for ending the war between Iran and Iraq and for a settlement of the controversial issues between them by way of negotiations; for a peaceful settlement of the conflict among the countries in the Horn of Africa and other disputes in Africa on the basis of mutual respect for independence and territorial integrity and for a settlement of conflict situations in Central and South America by political means.

An end must be put to the policy of constant threats and provocations against Cuba and Nicaragua and to all attempts at external interference in their internal affairs.

The participants in the session value positively the opening of negotiations between Afghanistan and Pakistan through the intermediary of the personal envoy of the U.N. Secretary General.

One of the principal factors of economic stability and improvement of the international political climate is the elimination of the low level of development, the gradual diminution of differences in economic standard, and the creation of conditions for a harmonious promotion of international relations in the economic, scientific and technological spheres. In this connection the participants in the session affirm their standpoint in favour of the restructuring of international economic relations on an equitable and democratic basis, the establishment of a new international economic order, and guaranteeing full sovereignty to the countries of Asia, Africa, Latin America and Oceania over their natural resources. They express themselves for the opening, without delay, of global talks on the most important economic problems in keeping with U.N. decisions.

41

The States participating in the session stand for the assignment of a greater role to the United Nations Organization in international life as an important forum for the unification of the efforts of states aimed at strengthening peace and international security and at resolving urgent world problems.

The participants in the session of the Political Consultative Committee consider it essential to reiterate their conviction that the maintenance of world peace at the present time is inseparable from the recognition of the equality of all nations and states. Only an equitable peace in which every state recognizes and respects the legitimate rights and interests of the others can be a lasting peace.

V.

Lessening of the war danger is not possible without the creation of an atmosphere of confidence in relations among states. This necessitates, along with the development of the political dialogue and the adoption of corresponding measures in the economic and military spheres, the dissemination of true information, renunciation of great-power aspirations, propagation of racialism, chauvinism and national exclusiveness, efforts to instruct other nations how to arrange their life, preaching violence and fomenting the psychosis of war.

The states represented at the session consider it a matter of basic importance to observe consistently the principles and provisions of the Helsinki Final Act concerning cooperation in the sphere of information in the interest of strengthening peace and mutual understanding among nations, and emphasize the topicality of the UNESCO declaration on these issues adopted in 1978. They resolutely condemn the use of such strong media of influencing the minds of the people and shaping the public opinion as the press, radio and television, for disseminating biased, and even mendacious reports, presenting a distorted picture of the situation in different countries, their policy, and leading to alienation and enmity. No state must allow such subversive activity to be waged from its territory.

42
Reactionary and imperialist circles, using the human rights issue for their speculations, are thus trying to mask their contempt of the basic rights of the working people and the vital interests of nations. Recently they have mounted a broad-based campaign against the socialist countries, the national-liberation and other progressive movements, the aim of which is justification of the policy of confrontation and the arms race, trampling the independence of different countries, interference in their internal affairs, complication of the conditions of their economic development and action against the process of détente. This policy is in contradiction with the legitimate and generally recognized rights of all people and nations, especially their right to life.

Lessons drawn from history recall that anti-Communism has always been part of the attack against democratic freedoms and the rights of nations, of the policy of aggression and wars. Attempts to organize new crusades against Communism result in the aggravation of international tension, endangering the interests of all countries.

No one will succeed in undermining the socialist system by misinformation and lies. Socialism has achieved important successes in economy and culture, in strengthening equality and friendship among nations, in creating favourable conditions for the advancement of human personality, and it ensures the participation of broad popular masses in the management of their country and a continuous development of democracy.

One of the greatest achievements of socialism was the creation of a new type of international relations based on the voluntary and equal cooperation, and international solidarity of sovereign socialist countries. The participants in the session, expressing the will of their Communist parties and their nations, confirm the resolve to continue strengthening of cohesion of the socialist countries, promote and intensify political, economic and cultural cooperation, and unify efforts in the struggle for peace and progress.

They underlined the need for expanding the economic and scientific-technological cooperation on a long-term basis between the socialist countries in the framework of the CMEA with the aim of promoting the economic and social development of each country, the solution of the emerging economic problems, the implementation of the programmes of each country in the construction of Socialism and Communism while increasing the material and spiritual living standards of their people. It will be an important contribution to the mutual

cooperation of the socialist countries in the field of economy. 43

The States represented at the session point out that every nation has the sovereign right to decide, freely and without any outside interference, how it will live, what social order it will establish, and also the legitimate right to defend its choice.

Aware of their responsibility for the cause of peace and international security, the socialist countries separate consistently in their policy ideological issues from problems of inter-state relations, they build their relations with capitalist countries on the basis of peaceful coexistence and stand up consistently for broad cooperation with developing countries. Cooperation of states irrespective of their social order is in keeping with the interests of all nations and with the vitally important demand of strengthening world peace.

VI.

In view of the complex nature of the present international problems, the prospects of the situation in Europe and in the world in general depend, to a considerable degree, on whether it will be possible to do away with mistrust and to reduce the degree of confrontation between the two largest military-political alliances - the Warsaw Treaty and NATO, which avail themselves of a tremendous force, especially in the sphere of nuclear weapons. An armed conflict between them would have perilous consequences for all nations.

The Warsaw Treaty member states have long been pressing for the disbanding of both alliances, and for the liquidation of their military organizations as the first move. This proposal remains effective, and they stress that they are prepared to open talks with the NATO member countries with the aim of reaching a corresponding agreement, beginning with the mutual limitation of military activity.

However, the present situation has reached a stage which does not allow any delay. Effective measures must be taken

immediately, measures capable of diminishing already at this point mistrust between the Warsaw Treaty and the NATO member states and fear of possible aggression.

The Warsaw Treaty member states are not seeking military superiority over the NATO states and have no intention to attack these states or any other country in or outside Europe. The NATO member states also declare that they have no aggressive intentions. In these conditions there should be no reasons preventing the member states of either alliance to undertake corresponding mutual commitments of international law character. In connection with the present situation, this would have a particularly favourable influence on further international developments.

Proceeding from these reflections, the Warsaw Treaty member states, through the intermediary of their leading representatives, are turning to the member states of the North Atlantic pact with a proposal to conclude a treaty on the mutual renunciation of the use of military force and maintenance of peaceful relations.

The core of the treaty could be the mutual commitment of the member countries of both alliances not to be the first to use nuclear or conventional arms against one another, and thus not to be the first to use against one another military force in general. This commitment would apply to the territory of all states which would be a party to the treaty, as well as to their military and civilian personnel, ships, aircraft and spaceships and other facilities belonging to them, wherever they may be finding themselves.

It is appropriate that the treaty should stipulate a similar commitment for the member states of both alliances not to use force against third countries, whether they are countries with which they have bilateral bonds of alliance, or non-aligned and neutral countries.

A substantial part of the treaty could be the commitment of the member states of both alliances not to endanger the security of international naval, air and space communications

ely,
strus
nd fa
Wars
ity
ates
er
s.
g l
ndire
nt
mlar
ents,
cedit
thro
ng
pos
of
ser
en
r o
the
wh
mili
s an
be f
s ap
Comm
orce a
of the
al to
stan
mber
f in

45

passing through areas in which no state asserts its jurisdiction.

It is desirable that the commitment on the renunciation of the use of military force should be supplemented in the treaty with a commitment to conduct talks, in the spirit of good will, on effective measures to halt the arms race, limit and reduce armaments and on disarmament, or to help by other available means towards a successful consummation of these talks with the aim of achieving practical results at them.

In this direction the two sides could undertake to jointly assess practical measures of averting the danger of a sudden attack and of facilitating the development of mutual exchanges of military delegations, visits of military ships and airforce units.

The commitment on the renunciation of military force must be linked in the treaty with the provision on the strengthening of the United Nations Organization as a global instrument of collective security. In this connection it would be useful to express in the treaty readiness for cooperation in increasing the effectiveness of the United Nations Organization in the fulfilment of its tasks, in keeping with its Charter, concerning the peaceful settlement of international disputes and conflict situations, suppression of acts of aggression, and elimination of threats to international peace and security.

The treaty between the member states of the Warsaw Treaty and the North Atlantic pact on the mutual renunciation of the use of military force and maintenance of peaceful relations would not, naturally, curtail the inalienable right of the parties to the treaty to individual or collective defence in keeping with Article 51 of the U.N. Charter. The treaty would at the same time free the members of both alliances of the fear that the commitments of alliance existing within each of these alliances could be used for aggressive purposes against the member states of the other alliance and that these commitments could thus endanger their security.

Although it is being proposed that the treaty on the mutual renunciation of the use of military force and the maintenance of peaceful relations should be concluded between states of two military-political alliances, other interested European countries, too, would have the right to participate in its drafting and signing.

From the very beginning, this treaty would also be open to other states that would manifest such a wish, and these states would have equal rights as parties to the treaty.

The participants in the session of the Political Consultative Committee are convinced that the conclusion of such a treaty would help overcome the division of Europe into military groupings confronting each other, and that it would comply with the wish of nations to live in peace and security. They call on the member states of the North Atlantic pact to give their utmost attention to this new initiative and to give a constructive answer to it.

+

Having expounded in this political declaration their ideas of the ways and means of strengthening peace, maintenance and deepening of international détente in present-day conditions, the member states of the Warsaw Treaty declare that they are prepared for dialogue and cooperation with all who are striving for the attainment of this noble goal.

For the People's Republic of Bulgaria

Todor ZHIVKOV,

General Secretary of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party and Chairman of the State Council of the People's Republic of Bulgaria

For the Czechoslovak Socialist Republic

Gustáv HUSÁK,

General Secretary of the Central Committee of the
Communist Party of Czechoslovakia and President of the
Czechoslovak Socialist Republic

For the German Democratic Republic

Erich HONECKER,

General Secretary of the Central Committee of the
Socialist Unity Party of Germany and Chairman of the
State Council of the German Democratic Republic

For the Hungarian People's Republic

János KÁDÁR,

First Secretary of the Central Committee of the
Hungarian Socialist Workers' Party

For the Polish People's Republic

Wojciech JARUZELSKI,

First Secretary of the Central Committee of the
Polish United Workers' Party and Chairman of the
Council of Ministers of the Polish People's Republic

48

For the Socialist Republic of Romania

Nicolae CEAUSESCU,

General Secretary of the Romanian Communist Party and
President of the Socialist Republic of Romania

For the Union of Soviet Socialist Republics

I. V. ANDROPOV,

General Secretary of the Central Committee of the
Communist Party of the Soviet Union

Given in Prague on January 5, 1983

: -A 1-Deklarace Přiloha Politické redakce

= Politická deklarace členských států Varšavské smlouvy.

= -----

= E m b a r g o do 6. ledna do 12.00 hod.

=
= Nejvyšší představitelé Bulharské lidové republiky, Československé socialistické republiky, Maďarské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Rumunské socialistické republiky, Svazu sovětských socialistických republik, kteří se sešli v Praze ve dnech 4.-5. ledna 1983 na zasedání politického poradního výboru, společně posoudili stav v Evropě ve světle složitě se vyvíjející mezinárodní situace a vyměnili si názory na některé další mezinárodní otázky.

= Uvědomujíce si vysokou odpovědnost za zachování a upevnění světového míru a bezpečnosti, za pokračování procesu uvolňování napětí, považují za nutné učinit toto prohlášení.

= 1.

= V moskevské a varšavské deklaraci, které přijal politický poradní výbor v letech 1978 a 1980, státy zastoupené na tomto zasedání upozornily všechny země a národy na rostoucí ohrožení míru a na nutnost čelit zostřování mezinárodní situace. Nyní se znepokojením konstatují, že v důsledku další aktivizace agresivních sil vývoj událostí ve světě nabývá stále nebezpečnějšího rázu.

= Stále důrazněji vystupují ty kruhy, které by chtěly otřást jediným rozumným základem vztahů mezi státy s rozdílným společenským zřízením -mírovým soužitím. Hmatatelný pokrok v ozdravení mezinárodních vztahů, který začal v 70. letech ovlivňovat celkový vývoj světových záležitostí, je v současnosti ohrožen.

= pokr. /kp/

: -A 2-Deklarace Příloha Politické redakce

Tendence k uvolňování napětí, které přineslo národům pozitivní výsledky, je značně poškozována. Spolupráce je nahrazována konfrontací; podnikají se pokusy podkopat mírové základy mezistátních vztahů; je zpochybňován rozvoj politických kontaktů; vzájemně výhodných hospodářských a kulturních styků mezi státy.

= Závody ve zbrojení přecházejí do kvalitativně nové, mnohem nebezpečnější etapy a jsou do nich zapojovány všechny druhy zbraní jak jaderných, tak konvenčních; všechny druhy vojenské činnosti a prakticky všechny části světa.

= Jsou rozdmýchávána stará ohniska napětí, vznikají nové konflikty a krizové situace. Jsou blokovány snahy mírumilovných států o vyřešení sporných problémů -světových i regionálních -cestou rovnoprávných jednání mezi zainteresovanými stranami; hromadí se stále více nevyřešených mezinárodních otázek. Imperialistické kruhy provádějí politiku síly, nátlaku, diktátu, zasahování do vnitřních záležitostí; poškozování národní nezávislosti a svrchovanosti států; snaží se o upevnění a přerozdělení sfér vlivu. Snaží se zvrátit ve svůj prospěch jakékoliv třenic a komplikace, vznikající ve vztazích mezi státy, jakékoliv těžkosti, které mohou prožívat různé národy.

= Vytvářejí se překážky pro normální rozvoj hospodářské a vědeckotechnické spolupráce; uplatňují se hospodářské sankce a embarga jako nástroj politiky, což ještě více komplikuje řešení existujících hospodářských problémů. Imperialistické kruhy se snaží přenést břemeno hospodářské krize na bedra národů, a to i rozvojových zemí.

= pokr. /kp/

06.01.1983 0812 ČTK

: -A 3-Deklarace Příloha Politické redakce

Obrovské vojenské výdaje se pro národy stávají bez ohledu na úroveň hospodářského rozvoje různých zemí stále těžším břemenem a zpomalují hospodářský a sociální pokrok.

= Na sklonku 20. století před lidstvem naléhavě vyvstaly globální problémy sociálně-ekonomického, demografického a ekologického charakteru. Současná úroveň rozvoje výrobních sil, vědy a techniky ve světě zajišťuje nezbytné materiální a duchovní zdroje k tomu, aby se přistoupilo k praktickému řešení těchto obrovských problémů. Avšak rozvoji mezinárodní spolupráce k dosažení těchto cílů brání síly reakce, které sledují linii zaměřenou na udržení celých kontinentů v zaostalosti, na rozdělení a postavení jedněch států proti druhým.

= Celkově se tak situace stává stále složitější, zvyšuje se mezinárodní napětí, narůstá nebezpečí války, především jaderné.

= Proti tomuto nebezpečnému vývoji událostí se stále důrazněji a rozhodněji projevuje odhodlání národů i všech pokrokových a mírumilovných sil skoncovat s politikou síly a konfrontace, zabezpečit zachování míru a posílení mezinárodní bezpečnosti, upevnění zásad respektování národní nezávislosti a svrchovanosti, nedotknutelnosti hranic, nezasahování do vnitřních záležitostí, nepoužití síly nebo hrozby silou, rovnoprávnosti a práva národů rozhodovat o svém osudu a dalších všeobecně uznávaných zásad ve vztazích mezi státy.

= Státy zastoupené na zasedání jsou proto přesvědčeny, že, ať je situace ve světě jakkoliv složitá, možnosti překonat nebezpečnou etapu v mezinárodních vztazích existují. Současný vývoj událostí musí a může být zastaven a obrácen směrem, který odpovídá tužbám národů.

= pokrač. /kp/
06.01.1983 0814 ČTK

: -A 4-Deklarace Příloha Politické redakce

= V zájmu toho socialistické země, jejichž mírumilovnost je určována samou podstatou jejich společenského zřízení, kladou na mísku vah míru celou svou mezinárodní autoritu i svůj politický a hospodářský potenciál.

= Důležitým faktorem, který působí ve prospěch ozdravení mezinárodní situace, je hnutí nezúčastněných. Proti zhoršování mezinárodního ovzduší vystupuje i řada jiných států.

= Na západě i východě, na severu i jihu politické strany, organizace a hnutí různých ideologických směrů zvedají svůj hlas proti horečnému zbrojení a rozdmýchávání válečných konfliktů. V nasových protiválečných vystoupeních vyjadřují svou touhu po míru milióny prostých lidí všech kontinentů.

= Síly míru jsou silnější než síly války. Všechno záleží na jejich seaknutosti a cílevědomosti jejich postupu.

= Vycházejíce z rozboru mezinárodní situace státy zastoupené na zasedání politického poradního výboru vytyčují alternativu jaderné katastrofě a vyzývají k široké mezinárodní spolupráci ve jménu zachování civilizace a života na Zemi.

= II.

= Ústřední místo v boji za odvrácení války patří úkolu zastavit horečné zbrojení a přejít k odzbrojení, zejména jadernému.

= V poslední době přijaté a již uskutečňované americké programy vývoje a výroby jaderných zbraní jakož i vývoje zbraní založených na nejnovějších vědeckých poznatcích a objevech, včetně systémů a prostředků vedení bojových operací v kosmu a z kosmu mají znahonásobit ničivou sílu vojenského arzenálu USA, a to i v Evropě.

= pokr. /kp/

06.01.1983 0816 ETK

: -A 5-Deklarace Příloha Politické redakce

Politika stupňování zbrojení, kterou provádějí USA a někteří jejich spojenci, aby dosáhli vojenské převahy, vede k narušení mezinárodní stability.

= Vytýčování nových vojenských programů z jejich strany je nerozlučně spojeno se stupňováním strategických koncepcí a doktrín - prvního odzbrojovacího jaderného úderu, omezené jaderné války, vleklého jaderného konfliktu a jingch. Všechny tyto agresivní doktríny, které ohrožují mír, jsou založeny na kalkulaci, že je prý možné v jaderné válce zvítězit při použití jaderných zbraní jako první.

= Státy zastoupené na zasedání se vši rozhodností zdůrazňují, že jakékoliv kalkulace na vítězství v jaderné válce po jejím rozpoutání jsou nesmyslné. V jaderné válce, pokud by byla rozpoutána, nemůže být vítězů. Tato válka by nevyhnutelně vedla k záhubě celých národů, k nesmírnému zpusťošení a katastrofálním následkům pro civilizaci a samotný život na Zemi.

Stronger than before?

= Vojenská politika založená na takových kalkulacích bude mít nevyhnutelně i jiné mimořádně nebezpečné následky.

= Za prvé, vytvoření a rozmisťování stále nových systémů jaderných zbraní a ostatních prostředků hromadného ničení bude stále více podřývat stabilitu vojenskostrategické situace, zvyšovat mezinárodní napětí a komplikovat vztahy mezi státy.

= Za druhé, nové stupňování závodů ve zbrojení je v rozporu s udržováním vojenskostrategické rovnováhy na stále nižších úrovních; o což usilují členské státy Varšavské smlouvy, které vystupují proti vojenskému soupeření. Realizace uvedených programů stupňování zbrojení povede ke zvýšení úrovní vojenské konfrontace. Mír ještě více ztratí na pevnosti a stane se ještě křehčím.

= pokr. /kp/

06.01.1983 0819 ČTK

: - A 6 - Deklarace Příloha Politické redakce

= Za třetí, v novém kole závodů ve zbrojení budou jaderné zbraně a ostatní prostředky hromadného ničení ještě složitější. Tím se stane mnohem obtížnější vypracování mezinárodních dohod o jejich omezení a snížení.

= V důsledku toho všeho mají státy zastoupené na zasedání za to, že je nutné jednat bez prodlení, dokud existuje možnost zastavit horečné zbrojení a přejít k odzbrojení. Přitom vycházejí z toho, že všechny státy, jestliže jim leží na srdci osud jejich národů a všeho lidstva, musí mít objektivně zájem na tom, aby se zabránilo přiblížování k válce.

= Je především nutné, aby státy a zejména jaderné mocnosti, projevíly politickou vůli a připravenost ke spolupráci. Je nezbytné, aby jejich vojenská politika vycházela výlučně z obranných cílů a brala v úvahu oprávněné zájmy bezpečnosti všech států. Tato politika nemá komplikovat dosažení dohod, vedoucích k efektivnímu snížení ozbrojených sil a výzbroje při přísném dodržování zásady rovnosti a stejné bezpečnosti.

= V této souvislosti účastníci zasedání očekávají, že poté, co Sovětský svaz přijal jednostranný závazek nepoužít jako první jaderné zbraně, přistoupí k obdobnému kroku všechny jaderné mocnosti, které tak dosud neučinily.

No first use

= pokr. /kp/
06.01.1983 0820 ŽTK

: -A 7-Deklarace Příloha politické redakce

= V nynější složité mezinárodní situaci je zvláště nutné dostat z mrtvého bodu otázku reálného omezení a snížení vyzbroje a ozbrojených sil. V této souvislosti účastníci zasedání vyzývají k tomu, aby byla rozhodně aktivizována probíhající a obnovena přerušená jednání o celém komplexu otázek zastavení závodů ve zbrojení, aby se vytrvale a trpělivě usilovalo o dosažení dohod zajišťujících snížení a likvidaci zbraní, zejména jaderných. Podporují a vítají návrhy Sovětského svazu v oblasti zastavení závodů ve zbrojení a na odzbrojení.

= Státy zastoupené na zasedání přikládají velký význam tomu, aby bylo dosaženo úspěchu v sovětsko-amerických jednáních o omezení a snížení strategických zbraní.

= Účastníci zasedání se domnívají, že důležitým krokem na cestě k zastavení závodů ve zbrojení by bylo dosažení dohody mezi vojensky významnými státy o zastavení zvyšování jejich ozbrojených sil a vyzbroje, zejména jaderné. V této souvislosti s uspokojením konstatují, že převážná většina států a stále širší kruhy světové veřejnosti nyní vystupují za zmrazení jaderných arsenálů. Jedním z nejvýznamnějších vyjádření této myšlenky by mohlo být vzájemné zmrazení strategických zbraní SSSR a USA z hlediska kvantity a maximální omezení jejich modernizace.

Arms freeze

= Státy zastoupené na zasedání se dále rozhodně vyslovují pro vypracování programu jaderného odzbrojení po etapách a v rámci tohoto programu dohod o zastavení vývoje a výroby nových systémů jaderných zbraní, výroby štěpných materiálů pro výrobu různých druhů jaderných zbraní a jejich nosičů.

= /pokr./ ve
06.01.1983 0822 ŽTK

:-A 8-Deklarace Příloha politické redakce

To vše by vytvořilo předpoklady pro dosažení pokroku ve věci likvidace jaderných zbraní.

= Považují rovněž za nezbytné urychlit dosažení dohod v řadě konkrétních otázek a v této souvislosti vyzývají všechny státy, aby daly nový podnět jednáním, včetně jednání na půdě ženevského Výboru pro odzbrojení, s cílem:

CD C

- = -vypracovat v co nejkratší době smlouvu o úplném a všeobecném zákazu zkoušek jaderných zbraní;
- = -urychlit vypracování mezinárodní úmluvy o zákazu a likvidaci chemických zbraní;
- = -přejít k vypracování úmluvy o zákazu neutronových zbraní;
- = -neodkladně zahájit jednání o zákazu umístování jakýchkoliv zbraní v kosmickém prostoru;
- = -co nejdříve dokončit sjednání mezinárodní úmluvy o zákazu radiologických zbraní;
- = -urychlit vyřešení otázky o upevnění bezpečnostních záruk nejaderných států.

Nonprolif

= Účastníci zasedání nadále přikládají velký význam tomu, aby se zabránilo šíření jaderných zbraní a vítají, že se v poslední době rozšířil okruh států, které se připojily ke smlouvě o nešíření jaderných zbraní, a vyjadřují naději, že i další země, které se ještě k této smlouvě nepřipojily, tak učiní v nejbližší budoucnosti. Vyslovují se pro dosažení mezinárodní dohody o tom, aby se jaderné zbraně nerozmísťovaly v těch zemích, kde v současné době nejsou, a v těch zemích, kde již rozmístěny jsou, aby se jejich stav dále nezvyšoval.

New?

= /pokr./ ve
06.01.1983 0824 ĚTK

:-A 9-Deklarace Příloha politické redakce

= Podle jejich názoru by upevnění všeobecné bezpečnosti a zároveň rozšíření mezinárodní spolupráce při mírovém využívání jaderné energie odpovídalo vypracování opatření, která by zajišťovala bezpečný rozvoj atomové energetiky, zabránila útokům na mírová jaderná zařízení s použitím jakýchkoliv prostředků.

= S ohledem na neustálé zdokonalování a rostoucí sílu konvenčních zbraní je nutné vyvinout nové úsilí pro podstatné snížení nynější úrovně konvenčních zbraní a ozbrojených sil jak v globálním měřítku, tak i v jednotlivých oblastech a věst za tímto účelem odpovídající jednání. Bylo by rovněž účelné obnovit jednání o omezení prodeje a dodávek konvenčních zbraní.

= Uvědomující si rostoucí úlohu válečného loďstva, účastníci zasedání se vyslovují pro to, aby byla zahájena jednání o omezení vojenské námořní činnosti, o omezení a snížení vojenské námořní výzbroje, o rozšíření opatření důvěry na moře a oceány. Vyslovují se pro stažení plavidel s jadernou výzbrojí ze Středozemního moře a pro upuštění od rozmísťování jaderných zbraní na území středomořských a jaderných zemi.

= Účastníci zasedání potvrzují rovněž své neměnné stanovisko ve prospěch toho, aby bylo v mezinárodním měřítku vyvinuto nové úsilí za účelem likvidace zahraničních vojenských základů a stažení vojsk z cizích území.

= Státy zastoupené na zasedání vycházejí z toho, že v každé dohodě v oblasti snížení výzbroje a odzbrojení, musí být stanovena odpovídající opatření kontroly jejich plnění, a tam, kde je to nezbytné, i mezinárodní procedury.

verifikace

= /pokr./ ve
06.01.1983 0825 ŽTK

: - A 10 - Deklarace Příloha politické redakce

= Berouce v úvahu, že rostoucí vojenské výdaje bezprostředně souvisejí se stupňováním závodů ve zbrojení, účastníci zasedání vyzývají země NATO k dosažení praktické dohody o nezvyšování vojenských výdajů a o jejich následném procentuálním nebo absolutním snížení. Dohoda v této otázce se musí přirozeně vztahovat na všechny státy disponující velkým vojenským potenciálem. Prostředky uvolněné v důsledku snížení vojenských výdajů by byly použity k hospodářskému a sociálnímu rozvoji, včetně pomoci rozvojovým zemím v tomto směru.

= účastníci zasedání připomínají, že návrhy jejich států o nezvyšování a podstatném snížení vojenských výdajů, předložené společně nebo individuálně, zůstávají v platnosti. Navrhuji, aby byla neprodleně zahájena přímá jednání mezi členskými státy Varšavské smlouvy a členskými státy NATO.

= Ve světle vzniklé situace nejvyšší představitelé států, které přijaly tuto politickou deklaraci, prohlašují: dnes není důležitějšího úkolu pro národy než zachování míru a zastavení horečného zbrojení. Vyřešit jej je povinností všech vlád a všech státních činitelů, kteří určují politiku svých zemí.

= III.

= Nejdůležitější součástí úkolu odstranit vojenské nebezpečí a upevnit světový mír je upevnění bezpečnosti v Evropě. Je to dáno především tím, že na evropském kontinentě je soustředěno obrovské množství zbraní jak jaderných, tak i konvenčních, a bezprostředně se vzájemně dotýkají ozbrojené síly dvou vojenských svazků.

= /pokr./ ve

06.01.1983 0827 ČTK

5

: -A 11-Deklarace Příloha Politické redakce

= Současně byl v Evropě společným úsilím států vytvořen základ pro důsledný rozvoj dobrých sousedských vztahů a spolupráce mezi nimi; vzájemné úcty a důvěry. Všechny evropské státy se na vlastních zkušenostech přesvědčily o výhodách, které přináší uvolňování. Nejsou mezi nimi takové státy, jejichž zájmem by neodpovídalo zachování a znásobení výsledků uvolňování.

= V této souvislosti účastníci zasedání připomínají význam přísného dodržování smluv a dohod, určujících územní a politické reality dnešní Evropy. Zejména zdůrazňují význam společně vypracovaných, pečlivě sjednaných zásad a ustanovení helsinského Závěrečného aktu, které je třeba přísně respektovat a důsledně realizovat.

CSCE

= Při rozboru situace, která vzniká v daném okamžiku v Evropě, účastníci zasedání poukázali na velmi vážné nebezpečí, které pro evropské národy představuje záměr bloku NATO realizovat své rozhodnutí o rozmístění nových amerických raket středního doletu na území celé řady zemí západní Evropy, opět potvrzené v prosinci 1982. Uskutečnění tohoto rozhodnutí nevyhnutelně povede k oslabení důvěry a ke zhoršení situace na evropském kontinentě.

INF

= Státy zastupené na zasedání ze své strany pokládají za klíčovou úlohu zabránit rozpoutání nového kola závodů v jaderném zbrojení v Evropě a dosáhnout zde snížení a omezení jaderné výzbroje. Je to důležité pro upevnění bezpečnosti v Evropě; pro pozitivní rozvoj mezistátních vztahů na tomto kontinentě i pro ozdravení celkové mezinárodní situace.

= pokr./vat
06.01.1983 0830 ŽTK

: -A 12-Deklarace Příloha Politické redakce

= členské státy Varšavské smlouvy se domnívají, že nejlepším řešením by bylo úplně odstranit z Evropy jaderné zbraně jak středního doletu, tak i taktické. Vycházejí z toho, že není-li v současné době dosažení takového skutečně nulového řešení možné, bylo by účelné dát se cestou radikálního snížení jaderných prostředků středního doletu v Evropě na základě zásady rovnosti a stejné bezpečnosti. V tomto směru mají zvlášť velký význam sovětsko-americká jednání o omezení jaderných zbraní v Evropě. Na zasedání byl oceněn přínos Sovětského svazu spočívající v jeho návrzích vyhlášených 21. prosince 1982 v Moskvě.

zero option

= Tato jednání však probíhají v podmínkách, kdy země NATO prohlašují, že již na konci roku 1983 mají v úmyslu překročit k rozmisťování nových amerických raket středního doletu v západní Evropě v případě, že do té doby nebude na jednáních dosaženo dohody. Při takovém přístupu, rovnajícimu se umělému určení lhůty zakončení jednání, stačí, aby jeho stoupenci tato jednání nadále protahovali a potom se s odvoláním na to, že dohoda neexistuje, přistoupilo k praktickému rozmisťování amerických raket.

= účastníci zasedání se domnívají, že je naléhavě potřebné, aby se jednání o omezení jaderných zbraní v Evropě vedla v konstruktivním duchu a aby se vyvíjelo maximální úsilí k urychlenému dosažení konkrétních dohod na těchto jednáních. Pro úspěch jednání je nutné, aby se nepodnikaly akce, které by je mohly zkomplikovat, ale naopak, uskutečňovaly kroky, které by napomáhaly vytvoření příznivé atmosféry pro dosažení pokroku na těchto jednáních.

= pokr. vot
06.01.1983 0832 ČTK

61

= Vědomi si toho, že pro všechny evropské národy je životně důležité snížení a omezení jaderných zbraní středního doletu v Evropě; účastníci zasedání vyjadřují naději, že všechny evropské státy budou napomáhat dosažení pokroku na sovětsko-amerických jednáních o této otázce a jejich úspěšnému zakončení.

Chemical Weapons

= Účastníci zasedání jsou pro to, aby byla Evropa zbavena takových zbraní hromadného ničení, jako jsou chemické. Jejich státy jsou připraveny prozkoumat společně s dalšími zajímavými státy všechny možné cesty a prostředky, které vedou k řešení tohoto úkolu, a zahájit příslušná jednání.

= Státy zastupené na zasedání rozhodně vystupují za radikální snížení jaderných arsenálů na evropském území a za odstranění chemických zbraní z evropy a upozorňují na nebezpečí, které pro evropský mír vzniká v důsledku soustřeďování velkého množství konvenčních zbraní na tomto kontinentě. Toto nebezpečí mnohem více vzroste, pokud budou uskutečněny plány na zvyšování nejnovějších druhů takové výzbroje v západní Evropě, což ještě více podnítl závody ve zbrojení.

M B E R

= Znovu se vyslovují pro snížení ozbrojených sil a výzbroje ve střední Evropě a pokládají za obzvláště nutné dosáhnout pokroku na vídeňských jednáních, která probíhají již řadu let. Podle názoru účastníků zasedání existují všechny předpoklady pro to, aby na jednáních ve Vídni byla vypracována dohoda v nejkratší možné době, v průběhu nanejvýš jednoho - dvou let, a je důležité, aby toho bylo dosaženo. Ze své strany tomu budou všemožně napomáhat.

= pokr. /vot
06.01.1983 0834 ČTK

-A 14-Deklarace Příloha Politické redakce

= V této souvislosti se účastníci zasedání vyslovují pro provedení praktického kroku ke snížení ozbrojených sil a výzbroje Sovětského svazu a USA ve střední Evropě na základě vzájemného příkladu. Na realizaci tohoto kroku by mohli dohlížet představitelé obou stran. Po jeho skončení by byly úrovně ozbrojených sil a výzbroje přímých účastníků vídeňských jednání z jedné i z druhé strany zmrazeny až do dosažení dohody na jednáních. Účastníci zasedání vycházejí z toho, že po prvním vzájemném snížení ozbrojených sil a výzbroje ve střední Evropě by tato jednání pokračovala a urychleně by se přistoupilo k dalšímu, většímu snižování.

Nuclear free zones

= Státy zastoupené na zasedání se vyslovují pro návrhy na vytvoření bezjaderných pásem na severu Evropy, na Balkáně a v jiných oblastech tohoto kontinentu, na přeměnu Středozevního moře v pásmo míru a spolupráce. Vystupují za uskutečnění příslušných jednání o těchto otázkách.

CSCE

= Nynější situace v Evropě více než kdy jindy vyžaduje, aby bylo sjednoceno úsilí států za účelem důsledného provádění politiky uvolňování, míru a odzbrojení. Proto se stává mimořádně významným pokračování a prohlubování mnohostranného procesu, kteřý byl zahájen Konferencí o bezpečnosti a spolupráci v Evropě.

= Vycházejíce z tohoto se státy zastoupené na zasedání zasazují o položené zakončení madridské schůzky představitelů účastnických zemí celoevropské konference přijetím obsažného a vyváženého závěrečného dokumentu.

= pokr. /vat
06.01.1983 0836 ČTK

: -A 15-Deklarace Příloha Politické redakce

= Zvláštní význam přikládají tomu, aby bylo na schůzce v Madridu dosaženo dohody o svolání konference o opatřeních pro posílení důvěry a bezpečnosti a o odzbrojení v Evropě, která má ve velké míře přispět ke zmiřnění vojenské konfrontace, ke zmenšení nedůvěry, k vyřešení otázek, týkajících se snížení ozbrojených sil a výzbroje v této oblasti světa.

CDE

= Přikládají velký význam tomu, aby madridská schůzka potvrdila odhodlání zúčastněných států respektovat a uplatňovat zásady vztahů mezi státy, jež byly přijaty v Helsinkách, stanovila v souladu s literou a duchem Závěrečného aktu opatření pro rozvíjení spolupráce v politické, hospodářské, humanitární a dalších oblastech, zabezpečila kontinuitu celoevropského procesu a jeho organizačního ránce včetně stanovení termínu a místa konání následující schůzky představitelů účastnických států celoevropské konference. Potvrzují své stanovisko, aby se tato schůzka uskutečnila v Bukurešti.

= Úspěch madridské schůzky - z hlediska současnosti i budoucnosti - by ve stejné míře odpovídal zájmům všech účastnických států celoevropské konference. Proto rozhodnutí, která by měla schůzka přijmout, se musí zakládat na této skutečnosti a být přijatelná pro všechny.

= Účastníci zasedání prohlašují, že jejich státy budou tak jako doposud všemožně naponáhat tomu, aby byl na madridské schůzce urychleně sjednán její závěrečný dokument. Od ostatních účastníků schůzky očekávají stejný konstruktivní přístup.

= pokr. /vot

06.01.1983 0837 ŽTK

: -A 16-Deklarace Příloha Politické redakce

= Státy zastoupené na zasedání jsou připraveny rozvíjet vzájemně výhodné vztahy se všemi státy Evropy. V souladu s tím vystupují:

= -za podporování a prohlubování politického dialogu a konzultací na všech úrovních; za pokud možno nejširší politické styky. Přitom se má na mysli rovněž rozvoj kontaktů na dvoustranném a mnohostranném základě, po linii parlamentů, politických stran, odborů, mládežnických, ženských a jiných organizací v zájmu míru a bezpečnosti v Evropě;

= -za všestranné rozšiřování činnorodé spolupráce v obchodní, průmyslové, zemědělské a vědeckotechnické oblasti bez jakékoli diskriminace; za opatření pro posílení důvěry v hospodářských vztazích. Zde se otevírá skutečně široký prostor pro vzájemnou činnost na základě rovnoprávnosti a oboustranné výhodnosti;

= -za prohloubení vzájemného duchovního obohacování národů Evropy; výměnu uměleckých hodnot; rozšiřování pravdivých a čestných informací a za rozvíjení vzájemného přátelství a úcty.

= Státy zastoupené na zasedání sdílejí stanovisko Polské lidové republiky, že jakékoliv pokusy zasahovat zvenčí do otázek, které spadají výlučně do její kompetence, jsou v rozporu se všeobecně přijatými normami mezinárodních vztahů a budou i nadále narážet na tvrdý odpor. Rozhodně odsuzují sankce, které proti Polsku zavedly USA a některé další západní země. Polské vnitřní záležitosti bude jako dosud řešit jenom Polsko. Socialistické Polsko bude naci vždy počítat s morální, politickou a hospodářskou podporou bratrských socialistických zemí.

Poland

= pokr. /vot
06.01.1983 0839 ČTK

05

: -A 17-Deklarace Příloha Politické redakce

= V Evropě, kde již po mnoho desetiletí žijí vedle sebe státy s různým společenským zřízením, může být životaschopnou jen politika mírového soužití.

= IV.

= Při výměně názorů na další mezinárodní otázky delegace Bulharské lidové republiky, československé socialistické republiky, Maďarské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Rumunské socialistické republiky a Svazu sovětských socialistických republik konstatovaly, že ozdravení situace ve světě je ve značné míře spojeno s likvidací existujících a odvrácením vzniku nových oblastí válečných konfliktů v Asii, Africe, Latinské Americe a jiných oblastech.

= Neexistují takové problémy, ať již celosvětové nebo regionální, které by nebylo možno spravedlivě vyřešit mírovými prostředky. Hlavní je, aby všichni skutečně uznávali zákonné právo lidu každé země, aby sám bez vnějšího vměšování rozhodoval o svých vnitřních záležitostech a aby se na rovnoprávném základě účastnil mezinárodního života; aby všichni respektovali nezávislost, územní celistvost a neporušitelnost hranic států, aby se dodržovala zásada zřeknutí se použití síly nebo hrozby silou, aby se ani jedna velmoc nesnažila provádět politiku hegemonie a stanovovat sféry zájmů nebo sféry vlivu.

= Podle přesvědčení účastníků zasedání je v zájmu odstranění příčin mnohých konfliktů nezbytné odstranit jednou provždy všechny pozůstatky kolonialismu a rasismu, zřít se politiky nekolonialismu, útisku a vykořisťování jiných národů.

= pokrač. /vot

06.01.1983 0841 ŽTK

66
:-A 18-Deklarace

Příloha Politické redakce

Zcela zjevně to potvrzuje nebezpečná situace na jihu Afriky, kde Namibie, nezákonně okupována rasisty JAR, slouží jako základna agrese proti sousedním africkým zemím. Novým důkazem toho byl ozbrojený konflikt v jižním Atlantiku na jaře 1982.

= Nebezpečí, že lokální konflikty přerostou v ozbrojená střetnutí celosvětového rozsahu, je ve velké míře spojeno se snahami, aby státy Asie, Afriky, Latinské Ameriky a Oceánie byly přímo či nepřímo zavlečeny do vojenskopolitických svazků a aby se na ně rozšířila sféra činnosti bloku.

Zasedání potvrzují, že členské státy Varšavské smlouvy nemají v úmyslu rozšířit sféru činnosti svého svazu a vyzývají i členské státy NATO, aby se ztěkly rozšiřování sféry činnosti tohoto bloku na jakékoliv jiné oblasti světa, zejména na Perský záliv.

= K likvidaci a odvrácení krizových situací stále více přispívá hnutí nezúčastněných, jehož praktické kroky v tomto směru zasluhují uznání a podporu všech států. Pozitivní roli v tomto směru by měla sehrát taková regionální nezistátní sdružení jako Organizace africké jednoty a Liga arabských zemí.

= Podle názoru účastníků zasedání perspektivní cestu k odstranění napětí v různých oblastech Asie, Afriky a Latinské Ameriky otevírají iniciativy států těchto oblastí zaměřené na nastolení a rozvoj vztahů dobrého sousedství a vytvoření pásem míru a spolupráce.

= pokr/ vot

06.01.1983 0842 ŽTK

:-A 19-Deklarace Příloha politické redakce

= Zvláště aktuální je návrh na přeměnu Indického oceánu v pásmo míru. Velký význam by rovněž mělo obnovení a úspěšné zakončení sovětsko-amerických jednání o omezení a následném snížení vojenské činnosti v Indickém oceánu. Je nutno prosazovat vyřešení problémů existujících v Karibské oblasti a jihovýchodní Asii politickými prostředky a napomáhat posílení míru v Asii a Tichomoří.

= účastníci zasedání přikládají zvláštní význam vyřešení nejvleklejšího a nejnebezpečnějšího konfliktu - konfliktu na Blízkém východě. Ostře odsuzují vpád Izraele do Libanonu; izraelskou agresi proti palestinskému a libanonskému lidu a bestiální vyhlazování civilního obyvatelstva západního Bejrútu. Při uskutečňování svých agresivních akcí byl Izrael povzbuzován těmi, kteří mu poskytovali pomoc a podporu zvenčí.

= účastníci zasedání požadují neprodlené a úplné stažení izraelských vojsk z Libanonu; zajištění nezávislosti, svrchovanosti, jednoty a územní celistvosti této země.

= Kladně se staví k zásadám řešení problému urovnání na Blízkém východě; vytyčeným na zasedání hlav arabských států a vlád ve Fezu; a vyjadřují své přesvědčení, že komplexní urovnání na Blízkém východě musí předpokládat úplné stažení izraelských vojsk ze všech arabských území okupovaných od r. 1967, včetně východní části Jeruzaléma; uznání zákonných práv arabského lidu Palestiny, včetně jeho práva na vytvoření vlastního nezávislého státu; zajištění práva všech států této oblasti na bezpečnou a nezávislou existenci a rozvoj; ukončení válečného stavu a nastolení míru mezi arabskými státy a Izraelem; vypracování a přijetí mezinárodních záruk mírového urovnání.

= pokr. ko
06.01.1983 0844 ČTK

68

;-A 20-Deklarace Příloha politické redakce

= Za účelem vyřešení těchto úkolů je nezbytné svolat mezinárodní konferenci s účastí všech zainteresovaných stran, včetně Organizace pro osvobození Palestiny jako jediné zákonné představitelky arabského lidu Palestiny. Významnou úlohu při tom může a musí sehrát Organizace spojených národů,

= Státy zastoupené na zasedání se staví za ukončení války mezi Iránem a Iráskem a urovnání sporných otázek mezi nimi cestou jednání; za mírové řešení konfliktu mezi zeměmi Afrického rohu a jiných sporů v Africe na základě vzájemného respektování nezávislosti a územní celistvosti; řešení kritických situací ve Střední a Jižní Americe politickými prostředky.

= Musí být učiněna přítrž politice neustálých hrozeb a provokací namířené proti Kubě a Nikaragui a skoncováno se všemi pokusy vnějšího zasahování do jejich vnitřních záležitostí.

Cent Amer

= účastníci zasedání kladně hodnotí zahájení jednání mezi Afghánistánem a Pákistánem prostřednictvím osobního zmocněnce generálního tajemníka OSN.

Afghan.

= Jedním ze základních faktorů ekonomické stability a ozdravení mezinárodního politického klimatu je odstranění nízké rozvinutosti; postupné zmenšování rozdílu v úrovni hospodářského rozvoje; zabezpečení podmínek pro harmonický růst mezinárodních styků v oblasti ekonomiky, vědy a techniky. účastníci zasedání v této souvislosti potvrzují své stanovisko ve prospěch přestavby mezinárodních hospodářských vztahů na spravedlivém a

pokr.ka

6.01.1983 0046 ŽTK

: - A 21 - Deklarace Příloha politické redakce
demokratickém základě; nastolení nového mezinárodního
ekonomického řádu; zajištění plné svrchovanosti zemí Asie,
Afriky, Latinské Ameriky a Oceánie nad svými přírodními
zdroji. Vyslovují se za urychlené zahájení globálních jednání
o nejdůležitějších hospodářských problémech v souladu
s rozhodnutími OSN.

= Státy zúčastněné na zasedání jsou pro zvýšení úlohy
Organizace spojených národů v mezinárodním životě jako
významného fóra pro sjednocení úsilí států s cílem upevnit mír
a mezinárodní bezpečnost a napomáhat řešení naléhavých
světových problémů.

= účastníci zasedání politického poradního výboru považují
za nezbytné opět vyjádřit své přesvědčení: zachování světového
míru v dnešní době je neoddelitelné od uznání rovnoprávnosti
všech národů a států. Pouze spravedlivý mír, ve kterém každý
stát uznává a respektuje zákonná práva a zájmy všech
ostatních, může být mírem trvalým.

= Zmírnění válečného nebezpečí není možné bez vytvoření
ovzduší důvěry ve vztazích mezi státy. Vyžaduje to, zároveň
s rozvojem politického dialogu a přijetím odpovídajících
opatření v hospodářské a vojenské oblasti, šíření pravdivých
informací, zřeknutí se velmocenských nároků, propagování
rasismu, šovinismu a nacionální výlučnosti, snah poučovat jiné
národy, jak si mají zařídit svůj život, hlásání násilí
a rozdmýchávání válečné psychózy.

= pokr. /ko/

06.01.1983 0847 ŽTK

: -A 22-Deklarace Příloha politické redakce

= Státy zastoupené na zasedání považují za principiálně důležité důsledné dodržování zásad a ustanovení helsinského Závěrečného aktu, týkajících se spolupráce v oblasti informací v zájmu upevnování míru a vzájemného porozumění mezi národy a zdůrazňují aktuálnost deklarace UNESCO o těchto otázkách, přijaté v r. 1978. Rozhodně odsuzují používání takového, silného nástroje působení na vědomí lidí a formování veřejného mínění, jakým jsou tisk, rozhlas a televize, k šíření tendenčních a přímo lživých zpráv, které zkráceně představují situaci v těch či oněch zemích, jejich politiku a vedou k odcizení a nepřátelství. žádný stát nesmí připustit, aby se z jeho území vedla taková podvratná činnost.

Human Rights

= Reakční a imperialistické kruhy, které využívají k spekulacím otázku lidských práv, se tak snaží zanaskovat své opovržení základními právy pracujících a životními zájmy národů. V poslední době rozpoutaly širokou kampaň proti socialistickým zemím, národněosvobozeneckému a jiným pokrokovým hnutím, jejímž cílem je ospravedlnit politiku konfrontace a závodů ve zbrojení, pošlapávání nezávislosti různých států, zasahování do jejich vnitřních záležitostí, komplikování podmínek jejich hospodářského rozvoje a působení proti procesu uvolňování. Tato politika je v rozporu se zákonnými a všeobecně uznávanými právy všech lidí a národů, především s jejich právem na život.

= pokr.ko
06.01.1983 0849 ŽTK

Antikom

: -A 23-Deklarace Příloha politické redakce

= Poučení z historie připomínají, že antikomunismus byl vždy součástí útoku proti demokratickým svobodám a právům národů, politiky agrese a válek. Pokusy organizovat nové tažení proti komunismu vedou ke stupňování mezinárodního napětí, jež ohrožuje zájmy všech zemí.

= Nikomu se nepodaří podkopat socialistické zřízení pomocí dezinformací a lži. Socialismus dosáhl významných úspěchů v ekonomice a kultuře, v utužení rovnoprávnosti a přátelství mezi národy, ve vytváření příznivých podmínek pro rozkvet lidské osobnosti a zajišťuje účast širokých lidových mas na řízení země i trvalý rozvoj demokracie.

= Jedním z největších úspěchů socialismu bylo vytvoření nového typu mezinárodních vztahů, založeného na dobrovolné rovnoprávné spolupráci a internacionální solidaritě svrchovaných socialistických států, účastníci zasedání, vyjadřující vůli svých komunistických stran a národů, potvrzují odhodlání nadále upevňovat samostatnost socialistických zemí, rozvíjet a prohlubovat politickou, hospodářskou a kulturní spolupráci, sjednocovat úsilí v boji za mír a pokrok.

= Zdůraznili nutnost rozšířovat ekonomickou a vědeckotechnickou spolupráci a kooperaci na dlouhodobém základě mezi socialistickými zeměmi v rámci Rady vzájemné hospodářské pomoci s cílem napomáhat hospodářskému a sociálnímu rozvoji každé země, řešení vznikajících ekonomických problémů, realizaci programů každé země při budování socialismu a komunismu a zvyšování úrovně materiálního a duchovního života jejich lidu. Bude to důležitým přínosem pro rozvoj vzájemné spolupráce socialistických zemí v ekonomické oblasti.

= pokrač. ku

06.01.1983 0851 ĚTK

: - A 24 - Deklarace Příloha politické redakce

= Státy zastoupené na zasedání zdůrazňují, že každý národ má svrchované právo svobodně a bez jakéhokoliv vměšování zvenčí se rozhodnout, jak má žít, jaký společenský řád nastolí, a rovněž zákonné právo hájit svoji volbu.

= Uvědomujíce si svou odpovědnost za věc míru a mezinárodní bezpečnosti, socialistické země ve své politice důsledně oddělují ideologické otázky od problematiky mezinárodních vztahů; budují své vztahy s kapitalistickými zeměmi na základě mírového soužití a důsledně vystupují za širokou spolupráci s rozvojovými zeměmi. Spolupráce států bez ohledu na jejich společenské zřízení odpovídá zájmům všech národů i životní potřebě upevnit světový mír.

= VI.

= Při veškeré mnohostrannosti současných mezinárodních problémů perspektivy vývoje situace v Evropě i ve světě vůbec ve značné míře závisí na tom, podaří-li se odstranit nedůvěru a snížit úroveň konfrontace mezi dvěma největšími vojensko-politickými svazky - Varšavskou smlouvou a NATO - jež disponují obrovskou silou, zejména v oblasti jaderných zbraní. Ozbrojený konflikt mezi nimi by měl zhubné následky pro všechny národy.

= členské státy Varšavské smlouvy již dlouho vystupují za rozpuštění obou svazků, a jako první krok za likvidaci jejich vojenských organizací. Tento jejich návrh zůstává v platnosti a zdůrazňují, že jsou připraveny zahájit jednání s členskými státy NATO za účelem dosažení odpovídající dohody, počínaje vzájemným omezením vojenské činnosti.

= pokrač. ka

06.01.1983 0852 ŽTK

: -A 25-Deklarace Příloha politické redakce

= Avšak nynější vyhrcoená situace nedovoluje čekat. Jsou potřebná neodkladná účinná opatření, která jsou již nyní s to oslabit nedůvěru mezi členskými státy Varšavské smlouvy a členskými státy NATO a zmiřnit obavy z možné agrese.

= Členské státy Varšavské smlouvy se nesnaží o vojenskou převahu nad členskými státy NATO a nemají v úmyslu napadnout tyto státy, jakož i jakoukoliv jinou zemi v Evropě nebo za jejími hranicemi. Členské státy NATO rovněž prohlašují, že nemají agresivní úmysly. Za těchto podmínek by neměly existovat důvody, které by bránily členským státům obou svazků přijmout odpovídající vzájemné závazky mezinárodně-právní povahy. V souvislosti s nynější situací by to obzvláště příznivě ovlivňovalo veškerý další vývoj mezinárodních událostí.

= Vycházejíce z těchto úvah, členské státy Varšavské smlouvy se prostřednictvím svých nejvyšších představitelů obracejí na členské státy Severoatlantického paktu s návrhem uzavřít Smlouvu o vzájemném nepoužití vojenské síly a zachování mírových vztahů.

= Jádrem smlouvy by se mohl stát vzájemný závazek členských států obou svazků nepoužít proti sobě jako první jaderné ani konvenční zbraně, a tudíž nepoužít proti sobě jako první vojenskou sílu vůbec. Tento závazek by se vztahoval na území všech států, které se stanou účastníky smlouvy, a také na jejich vojenský a civilní personál, lodě, letadla a kosmické lodě a na jiné objekty jim patřící, ať se nacházejí kdekoli.

= /pokr./ ve

06.01.1983 0854 ŽTK

: -A 26-Deklarace Příloha politické redakce

= Bylo by vhodné stanovit ve smlouvě obdobný závazek, aby členské státy obou svazků nepoužívaly síly proti třetím zemím, ať již jsou to země, s nimiž mají dvoustranné spojenecké svazky, nebo nezúčastněné či neutrální země.

= Podstatnou částí smlouvy by mohl být závazek členských států obou svazků neohrožovat bezpečnost mezinárodních námořních, leteckých a kosmických komunikací, které procházejí přes oblasti, v nichž není uplatňována jurisdikce žádného státu.

= Je žádoucí, aby závazek o nepoužití vojenské síly byl ve smlouvě doplněn o závazek vést v duchu dobré vůle jednání o účinných opatřeních k zastavení závodů ve zbrojení, omezení a snížení výzroje a odzbrojení, nebo naponáhat jinými dostupnými prostředky úspěšnému zakončení těchto jednání s cílem dosáhnout na nich praktických výsledků.

= V tomto směru by mohl být orientován závazek společně posoudit praktická opatření na odvrácení nebezpečí náhlého napadení, jakož i naponáhat rozvoji vzájemných výměn vojenských delegací, návštěv vojenských lodí a leteckých jednotek.

= Závazek o nepoužití vojenské síly je nutné ve smlouvě spojovat také s ustanoveními o upevnění Organizace spojených národů jako celosvětového nástroje kolektivní bezpečnosti.

= /pokr./ ve

UN

: -A 27-Deklarace Příloha politické redakce

V této souvislosti je účelné vyjádřit ve smlouvě ochotu ke spolupráci při zvyšování efektivnosti OSN v plnění úloh, které jsou v souladu s její Chartou a týkají se mírového urovnání mezinárodních sporů a konfliktních situací, potlačování aktů agrese, odstranění hrozby mezinárodnímu míru a bezpečnosti.

= Smlouva mezi členskými státy Varšavské smlouvy a členskými státy Severoatlantického paktu o vzájemném nepoužití vojenské síly a zachování mírových vztahů by samozřejmě neomezovala nezadatelné právo účastníků smlouvy na individuální nebo kolektivní sebeobranu v souladu s článkem 51 Charty OSN. Smlouva by současně zbavila členy obou svazků obav, že spojenecké závazky, které jsou v platnosti v rámci každého z těchto svazků, by mohly být využity k agresivním cílům proti členským státům druhého svazku a že by tudíž tyto závazky mohly ohrozit jejich bezpečnost.

= I když se navrhuje, aby smlouva o vzájemném nepoužití vojenské síly a zachování mírových vztahů byla uzavřena mezi státy dvou vojenskopolitických svazků, i další zainteresované evropské státy by měly právo zúčastnit se jejího vypracování a podpisu.

= Tato smlouva by od samého počátku byla rovněž otevřena k přístupu dalším státům světa, které projeví takové přání, jako jejím rovnoprávným účastníkům.

= /pokr./ ve

06.01.1983 0857 ěTK

: -A 28-Dekla

Příloha politické redakce

= Účastníci politického poradního výboru jsou přesvědčeni, že uzavření takové smlouvy by napomáhalo tomu, aby se překonala rozdělení Evropy na proti sobě stojící vojenská seskupení, a odpovídalo by přání národů žít v míru a bezpečnosti. Vyzývají členské státy Severoatlantického paktu, aby věnovaly této nové iniciativě veškerou pozornost a konstruktivně na ni odpověděly.

= X X X

= Vyloživše v této politické deklaraci své představy o cestách a prostředcích k upevnění míru, zachování a prohloubení uvolnění mezinárodního napětí v současných podmínkách, členské státy Varšavské smlouvy prohlašují, že jsou připraveny k dialogu a spolupráci se všemi, kteří usilují o dosažení tohoto vznešeného cíle.

= Dáno v Praze, 5. ledna 1983

= /ČTK/ ve

06.01.1983 0858 ČTK